

ЗМІСТ

Засідання тридцять восьме, ранкове (Четвер, 7 грудня 2017 року)

Прийняття Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству»	...5
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення»	...11
Прийняття за основу проекту Закону «Про дипломатичну службу»	...24
Внесення змін до:	
Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури	...32
порядку денного	...40
Бюджетного кодексу України	...42
деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів	...74
Включення законопроектів до порядку денного сесії	...39, 41

Прийняття рішення про продовження вечірнього
пленарного засідання до завершення розгляду
питань порядку денного

...73

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ВОСЬМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 грудня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу, підготуватися до реєстрації.

Заодно повідомляю колег, що розміщення плакатів у залі Верховної Ради України є грубим і цинічним порушенням Регламенту.

Прожу заходити до залу, займати місця і підготуватися до реєстрації.

У залі зареєструвалися 333 народні депутати. Ранкове пленарне засідання оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні в Україні відзначається День місцевого самоврядування. Це державне свято доби незалежності, яке є знаковим у становленні Української держави. Завдяки ухваленій українським парламентом реформі децентралізації громади тепер можуть планувати і реалізовувати проекти, які стимулюють місцевий розвиток, покращують якість життя людей і є надійною інвестицією у майбутнє країни, у розвиток всієї національної економіки. Сильна громада – це сильна держава.

Щиро вітаю усіх зі святом – з Днем місцевого самоврядування! Привітаймо і наших колег! *(Оплески)*.

Шановні колеги, зараз я спробую розповісти про логіку на сьогодні. Прошу уважно послухати всі фракції.

Перше питання – ми завершимо розгляд законопроекту № 5294, який не завершили вчора. Там залишилася невелика кількість поправок. Думаю, що на це піде приблизно 10-15 хвилин.

Наступне питання дуже важливе у День місцевого самоврядування – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних

громад міст обласного значення» ([№ 6466](#)). До нього подано всього сім поправок. Ви пригадуєте, яка була підтримка цього проекту під час розгляду у першому читанні, і я думаю, що на розгляд цього питання піде небагато часу, і це буде дуже важливий знак для місцевих громад.

Потім я рекомендуватиму проект Закону «Про дипломатичну службу», як ми і домовлялися, голосувати тільки за основу.

Колеги, далі в нас буде питання про включення до порядку денного сесії. Першими для включення до порядку денного сесії стоятимуть проекти законів, що стосуються продовження мораторію на продаж землі. Ці проекти законів буде розглянуто сьогодні і сьогодні ж закон буде прийнято. Оце головне повідомлення. Потім порадимося технологічно.

Після четвертого проекту закону, коли буде достатня концентрація депутатів, орієнтовно об 11 годині (згідно з Регламентом до обіду відбувається голосування щодо включення, а після обіду – розгляд, але коли будемо включати, ми з вами порадимося), розглядатиметься питання про включення до порядку денного сесії близько 10 проектів законів. Потім ми перейдемо до розгляду спочатку законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу, за ним – до законопроект про внесення змін до Податкового кодексу, а після того – до проекту бюджету. Законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу вже готовий, до Податкового кодексу – ще готується комітетом, і ми зможемо під час проміжків, які в нас будуть між законопроектами, переносити законопроекти соціального характеру для голосувань (*Шум у залі*).

Колеги, мені здається, я достатньо детально пояснив. Щодо технологічних консультацій нехай підійде ваш представник, і я вам скажу.

Зараз продовжуємо нашу роботу. Ми не завершили розгляду законопроект № 5294, і я прошу представника комітету зайти до залу і підготуватися до доповіді, а авторів поправок підготуватися до обговорення.

Отже, колеги, загальна логіка зрозуміла, так? Ця логіка передбачає, що під час розгляду на сесії, по-перше, буде включено питання мораторію, по-друге, я пропонуватиму перенести проект «Купуй українське, плати українцям», щоб розглянути його швидше.

Я просив би, щоб у залі було загальне порозуміння. Ми сьогодні маємо унікальний шанс прийняти бюджет у визначений законом час, не серед ночі, а у звичайний робочий день, але тим не менше, колеги, я прошитиму, щоб ми проголосували за те, що сьогодні Верховна Рада України працюватиме до прийняття бюджету. Я звертаюся до всіх фракцій: цю пропозицію буде підтримано, колеги? Можливо, ми не встигнемо до 18 години і трохи затягнемо розгляд, і я прошитиму всіх колег, щоб це було підтримано.

Я також прошитиму підтримати сьогодні проект закону про реформу парламенту щодо 20 комітетів. Ми його скоригували під час «діалогів Жана Моне», залишили лише кількість і виключили питання співвідношення комітетів і міністерств. Я також прошитиму депутатів, щоб ми сьогодні цей законопроект підтримали.

Зараз продовжуємо розгляд проекту закону [№ 5294](#). Запрошую на трибуну доповідача – першого заступника голови Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Величковича Миколу Романовича. Будь ласка, пане Миколо.

Нагадаю, що вчора ми завершили розгляд на поправці 349. Зараз я продовжуватиму називати поправки і прошу авторів поправок зголошуватися і називати номери своїх поправок. Працюймо колеги, будь ласка.

Отже, поправка 349. Не наполягає.

Поправка 377 Ірини Луценко. Не наполягає.

Поправка 416. Не наполягає (*Шум у залі*).

Будь ласка, увімкніть мікрофон Суислової (*Шум у залі*).

Зараз я надаю слово Ірині Геращенко для озвучення поправки. Будь ласка, Іро.

Колеги, через кілька хвилин ми переходимо до голосування. Я прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця і всіх голів фракцій і секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Отже, поправка 332. Світлана Заліщук. Прошу ввімкнути мікрофон для виступу з місця.

ЗАЛІЩУК С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я хочу зараз скористатися цією хвилиною, аби виступити

не щодо поправки 332, а загалом щодо всього проекту закону, який ми будемо приймати.

Сто років тому жінки не могли голосувати на виборах, у них не було виборчого права, і тоді церкви по всьому світу, справді, підтримували чоловіків у їхньому відстоюванні того, що жінки є неповноцінною частиною людства. Через це дуже багатьох жінок, які боролися за своє виборче право, саджали до в'язниці.

Зараз це здається нам абсурдом, що це сюр, але сто років тому це була абсолютна реальність. Сьогодні я так само бачу елементарний страх і стереотипи народних депутатів у цьому залі (не суспільства, а саме деяких народних депутатів), які не дозволяють нам повноцінно ухвалити законодавство і ратифікувати Стамбульську конвенцію щодо гендеру і сексуальної орієнтації, як того вимагають наші зобов'язання перед Радою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЗАЛІЩУК С.П. У разі якщо ми приймемо цей законопроект, виключивши з нього терміни, що стосуються гендеру і сексуальної орієнтації, це не буде сприйнято Радою Європи і буде засуджено міжнародною спільнотою. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Я хочу зараз апелювати до лідерів усіх фракцій. Шановний Олегу Валерійовичу, я хотіла б, щоб ви в цю хвилинку мене послухали.

Ми обговорюємо важливий законопроект, і я найперше хочу подякувати всьому залу за те, що ми, дійсно, дуже багато зробили для боротьби з гендерними стереотипами і сексизмом. Навіть ті політичні сили, які ще вчора займали ретроградну позицію, сьогодні змінюються. Це дуже правильно.

Законопроект, який ми розглядаємо, спрямований на боротьбу з домашнім насильством. Ви знаєте, що це дуже серйозна,

проблематична і важка тема. Але що намагаються вилучити з цього проекту закону? Я хочу звернутися до всіх фракцій: колеги, почуйте! Хочуть вилучити два терміни – «гендерно зумовлене насильство» і «гендерні стереотипи». Друзі, якщо ми не поставимо правильного діагнозу, що це існує, то не дамо механізму розв'язання цієї проблеми.

Підніміть, будь ласка, руку ті, які не погоджуються зі мною, що в нас існують гендерні стереотипи? Наприклад, якщо жертва зґвалтування була в джинсах, то до неї буде менше запитань у суспільства, ніж якщо вона була в короткій спідниці або з не таким декольте. Це і є гендерний стереотип, він стосується не тільки жінок, а й чоловіків.

Ось, знаєте, дуже багато чоловіків, які сидять у цьому залі, пишуть у Фейсбуці: привітайте мене з народженням дитини. Це супер! Але підніміть руку, хто з вас був у декретній відпустці по догляду за дитиною? Один підняв руку, молодець...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 2 хвилини.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я пройдуся по всіх поправках.

Наведу такий приклад. Відомий усім Марк Цукерберг іде на цілий місяць у декретну відпустку по догляду за маленькою дитиною. Це нормально, щоб ми подолали ці гендерні стереотипи.

Друзі, гендерно зумовлене насильство стосується і дітей, адже часто саме дитина в родині найбільше страждає від насильства, тому що вважається, що її можна принижувати, бо вона маленька.

Дефініції «гендерні стереотипи» і «гендерно зумовлене насильство», про які йдеться в цьому законопроекті, є і в інших наших законах, зокрема в Законі «Про освіту», який ми нещодавно прийняли.

Ні про що інше в цьому проекті не йдеться. Це проект закону про права людини, що не можна принижувати жінку за гендерними стереотипами, якщо вам не подобається, як вона виглядає, не можна принижувати дитину чи чоловіка.

Тому, колеги, прохання МФО «Рівні можливості» таке: давайте повернемося до кількох принципових поправок, у яких ідеться про те, щоб залишити ці дефініції в проекті закону, і ми його підтримаємо. А якщо на це немає згоди залу, то ми пропонуємо направити проект на повторне друге читання, провести консультації і за тиждень проголосувати.

Дорогі друзі, це дуже правильний законопроект! Ми хочемо подякувати Ірині Луценко, яка на сьогодні проводить дуже серйозну боротьбу проти гендерного насильства, проти домашнього насильства, і просимо вас підтримати шість поправок, які ми внесли. Будь ласка, давайте повернемо ці дефініції. Мова йде про поправки 4, 6, 8, 10, 17, де просто зафіксовуються терміни «гендерні стереотипи» і «гендерно зумовлене насильство». Це боротьба з насильством проти дітей, жінок і чоловіків, там немає ніякого «разрушения устоев».

Почуйте, будь ласка! Давайте разом зробимо так, щоб не повернути наше законодавство на 10 років назад у частині термінології.

Я прошу і шановного Олега Ляшка, і шановного Олега Березюка, і шановного Юрія Бойка, і шановного Максима Бурбака, і шановного Артура Герасимова і ваші фракції: давайте проголосуємо за законопроект із сучасними нормальними дефініціями, які відповідають тому, що існує. Якщо ми самі будемо боротися зі стереотипами, тоді це зробить і суспільство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, зараз я надам слово ініціатору – Ірині Луценко, далі буде заключне слово представника комітету, і після того ми переходимо до голосування.

Я прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Ірини Луценко (*Шум у залі*).

Пане Миколо Романовичу, дайте можливість Ірині виступити з трибуни, почекайте, потім надам вам слово.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Під час голосування за цей проект закону в першому читанні на вимогу залу було вилучено всі поправки, які стосувалися гендеру, гендерних стереотипів тощо. Це була вимога всіх фракцій для того, щоб такий закон став інструментом, що дасть можливість кожній жінці, кожній дитині, кожному чоловіку, кожному представнику старшого покоління, які зазнають домашнього насильства, реалізувати своє право на захист. Це і створення притулків, і впровадження

«гарячої лінії», і вторинна юридична допомога, і приписи, яких вимагає поліція для того, щоб захистити жертв домашнього насильства.

Для того щоб консолідувати зал, ми вилучили ці терміни, замінивши їх термінами «насильство за ознакою статі», «рівні права та можливості жінок і чоловіків»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте хвилину.

ЛУЦЕНКО І.С. ...народні депутати внесли відповідні поправки. Вчора ці поправки не були підтримані, тому законопроект залишився в тому вигляді, в якому його вніс комітет.

Я прошу зал зрозуміти, яка це серйозна проблема. Вчора з цієї трибуни я говорила про 3 мільйони дітей, які є свідками і жертвами насильства, про 165 тисяч жінок, які щороку потрапляють до травматологічних пунктів, про 1,5 тисячі жінок, які вмирають від рук своїх чоловіків, про дітей-інвалідів, про старше покоління, яке піддається домашньому насильству. Це проблема не тільки України, а й світова проблема. Щодня кожні 106 секунд від насильства в сім'ї страждає одна людина на планеті.

Шановні колеги, прошу сконсолідуватися і підтримати цей законопроект у редакції комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Величкович, 1 хвилина. Будь ласка. Потім переходимо до голосування.

Я прошу всіх зайняти свої місця.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Комітет не пропонував вилучати термін «гендер», це було рішення сесійного залу, і ми змушені були відреагувати на рішення наших колег. Проте ми вважаємо, що держава має зупинити домашнє насильство, від якого насамперед страждають жінки та діти. Якщо ми відкладемо прийняття цього законопроекту

або за нього не проголосуємо, виникне питання: скільки ще жінок і дітей мають померти через дискусію щодо терміна «гендер»?

Я звертаюся до вас не лише від імені комітету, а й від імені тих жінок і дітей, які страждають від домашнього насильства. Прошу підтримати цей законопроект і проголосувати проти домашнього насильства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення.

Будь ласка, займайте робочі місця.

Поки заходять депутати, слово надається Сусловій, 1 хвилина.

СУСЛОВА І.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! У 2011 році Україна підписала Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами. Це означає, що на міжнародному рівні ми взяли на себе зобов'язання щодо її ратифікації, а також імплементації положень конвенції у національне законодавство.

Передумовою ратифікації Стамбульської конвенції є прийняття проекту Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (№ 5294).

Хочу наголосити, що я підтримую шановну пані Ірину Геращенко в тому, щоб ще раз поставити на голосування для підтвердження поправки, у яких дається визначення термінів «гендерна рівність», «сексуальна орієнтація», «гендерні стереотипи», які вже містяться в законах, прийнятих цією Верховною Радою. Без цих дефініцій ми не зможемо ратифікувати Стамбульську конвенцію, вірніше, це не буде вважатися її імплементацією.

Будь ласка, зважте на це, і давайте проголосуємо за законопроект з цими поправками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Я закликаю всіх бути уважними, ми й так його проводимо дуже сумбурно. Ні, зараз не передбачено виступів від фракцій, це виступали автори поправок.

Поясню вам логіку. Коли ми приймали законопроект у першому читанні, у залі звучала вимога вилучити певні положення, і так працював комітет. Ми пройшли всі поправки, по завершенню Ірина Геращенко запропонувала повернутися до поправок 4, 6, 8, 10, 17, а Ірина Луценко і комітет просять прийняти проект у варіанті комітету. Ми це питання маємо вирішити шляхом голосування.

Тому я першою поставлю на голосування пропозицію повернутися до поправок, які перелічила Ірина Геращенко. Якщо буде достатньо голосів, щоб до них повернутися і підтвердити, тоді я поставлю законопроект з цими поправками. Якщо не буде достатньо голосів для повернення і підтвердження, я поставлю законопроект без цих поправок. Зрозуміла логіка?

Отже, ставлю на голосування пропозицію Ірини Геращенко повернутися до поправок 4, 6, 8, 10, 17. Прошу голосувати.

«За» – 169.

Не повернулися.

Тепер ставлю на голосування проект Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» ([№ 5294](#)) для прийняття в другому читанні та в цілому в тому варіанті, який був поданий комітетом. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 237.

Закон прийнято.

Колеги, наступний законопроект неймовірно короткий, до нього подано сім поправок, тому я прошу нікуди не йти із залу.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» ([№ 6466](#)).

Колеги, сьогодні День місцевого самоврядування. Це добрий знак і добрий сигнал.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Федорука Миколу Трохимовича. Будь ласка, пане Миколо.

До проекту подано всього сім поправок, не розходьтеся, будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Насамперед дозвольте привітати всіх вас з Днем місцевого самоврядування і попросити продемонструвати, що ми є прихильниками місцевого самоврядування, прийняттям цього нескладного, але надзвичайно важливого проекту закону, на який чекають тисячі громад у нашій державі.

За дорученням Верховної Ради України Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув на своєму засіданні 6 грудня зауваження і пропозиції, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» (№ 6466), поданого народними депутатами Дехтярчуком, Федоруком та іншими і прийнятого Верховною Радою України за наслідками розгляду в першому читанні за основу 16 листопада цього року.

До розгляду законопроекту в другому читанні від восьми народних депутатів України подано дев'ять пропозицій, з яких три пропонується врахувати, дві – врахувати частково і чотири – відхилити.

За результатами всебічного обговорення ухвалено висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» (№ 6466) прийняти в другому читанні та в цілому.

У разі прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому пропонуємо доручити Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування під час підготовки його на підпис Голові Верховної Ради здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Остаточна редакція законопроекту завізована із зауваженнями Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До законопроекту подано всього кілька поправок. Я всі зачитаю.

Прошу заходити до залу, бо обговорення буде дуже коротким.

Поправка 1. Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, сьогодні, дійсно, у нас свято – День місцевого самоврядування. Я хочу скористатися нагодою і сказати, що в нас є Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування», який лежить у цій Раді більше року, який заветований паном Президентом через дві поправки, і ми не можемо його проголосувати. Найкращим подарунком для місцевого самоврядування, для розвитку регіонів, для мерів, для малих і невеличких міст, для селищ, для нових об'єднаних територіальних громад було б прийняття нового європейського Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування», який підтриманий Асоціацією міст України, європейськими партнерами, який продовжує реформу державного управління. Замість цього, на жаль, ми сьогодні розглядаємо маленький законопроект, тому що нам немає що дати місцевому самоврядуванню.

Ми і так згадуємо про місцеве самоврядування один раз на рік у цей день. Колеги, будь ласка, я закликаю включити до порядку денного Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування» і закликаю Президента припинити блокувати цей важливий закон.

На поправці не наполягаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу тільки нагадати, що ми згадуємо не раз на рік. Цього року ми прийняли кілька принципово важливих законів для розвитку самоврядування. Не з усіх питань є погодження, але за прийняті нами цього року дуже важливі закони мені особисто дякували дуже багато представників громад.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 6. Івченко. Увімкніть мікрофон.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! По-перше, хочеться привітати всіх з Днем місцевого самоврядування, а по-друге, сказати, що ви, з одного боку, приймаєте закони про добровільне об'єднання територіальних громад, а з другого – повністю знищуєте місцеве самоврядування. Ви сьогодні фактично проводите законопроект щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення, а це означає, що скасовуються сільські, селищні ради, вони не матимуть своїх представників у місцевих радах. Якщо їх буде п'ять, шість чи сім, то вони не проводитимуть вибори до місцевих рад. Це перше.

Друге. Ми запропонували, що якщо внаслідок приєднання до територіальної громади міста обласного значення чисельність населення об'єднаної територіальної громади збільшиться щонайменше на 30 відсотків, то проводяться вибори і до місцевих рад, і перевибори голів. Це правильно, оскільки відбувається добровільно і безпосередньо відповідає місцевому самоврядуванню. А ви його фактично нищите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Миколо.

ФЕДУРУК М.Т. Шановний пане Вадиме, шановні колеги, цей законопроект не про об'єднання, а про приєднання, і ним нічого не нищиться. Якщо та чи інша громада не хоче приєднуватися до міста обласного значення, ніхто її насильно не примусить це зробити. Це перше.

Друге. Дуже легко обійти вашу поправку. Якщо, наприклад, до обласного міста хочуть приєднатися декілька сіл, розташованих навколо, скажімо, п'ять, то можна це робити не за один раз, а поступово, протягом кожного місяця. Тому це не знищує місцевого самоврядування, принцип добровільності не порушується, а якщо треба провести перевибори голови чи ради, то приймають рішення рада і ті громади, які хочуть приєднатися. Це буде об'єднання, а не приєднання, і це не є предметом регулювання цього закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ні, ми не обговорюємо. Наполягаєте, так?

Я ставлю на голосування поправку 6 народного депутата Івченка. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Остання поправка 7. Після цієї поправки буде голосування.

Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я також хочу привітати всіх службовців органів місцевого самоврядування, всіх, хто дотичний до цієї важкої справи, Асоціацію міст України, яка супроводжує роботу органів місцевого самоврядування, з цим прекрасним святом.

Водночас хочу сказати, що як би там не було, за законом громади мали б добровільно приєднуватися, тому я вніс таку поправку: «Приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення є виключно добровільним та відбувається за рішенням усіх відповідних місцевих рад». Чому комітет її відхилив, незрозуміло, адже законом чітко визначено, що це добровільне об'єднання, а не приєднання за небажанням голів міст обласного значення іти на вибори.

За поправку прошу не голосувати, позицію я і так розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає на голосуванні.

Пане Миколо, ви будете коментувати? Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ФЕДОРУК М.Т. Я поясню, чому комітет відхилив поправку. Справа в тому, що ви правильно кажете, що принцип добровільності виписано в основному законі, і ваша поправка є просто констатацією факту. Це просто викладена політична позиція, а не юридичний термін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гусак. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українці! Шановні колеги! Передусім вітаю зі святом усіх працівників місцевого самоврядування в Україні.

Що стосується цього законопроекту, то він дає можливість не проводити нові вибори в разі приєднання селищ та сіл до обласних центрів та міст обласного підпорядкування. Це корисна річ, і ми будемо це підтримувати.

Врахування моєї поправки дасть можливість чіткіше визначити, що в разі приєднання не проводяться нові вибори міського голови. Поправку враховано частково, але я прошу поставити її на голосування і врахувати повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Миколо, прокоментуйте.

ФЕДОРУК М.Т. Комітет ухвалив рішення врахувати частково. Там є наступна поправка депутата Шпенова, яку також враховано. Я просив би вас не наполягати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягає. Добре.

Івченко щодо підтвердження поправки. Назвіть номер поправки.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я ще раз хочу сказати, що Закон називається: «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Ніякого приєднання тут немає. Це перше.

Друге. Ми говоримо про те, що якщо приєднуються сільські, селищні ради і населення міст обласного значення збільшується на третину, мають проводитися вибори. Це чесно щодо тих територіальних громад, які приєднуються, бо вони мають право мати своїх представників у відповідних місцевих радах і давати голоси за відповідного міського, сільського голову. Це правильно.

Ви сьогодні не даєте можливості тим селам, селищам, які не хочуть приєднуватися, мати представників у радах. А якщо їх буде п'ять-шість, ви на два роки заморожуєте вибори в цих територіальних громадах. Це неправильний підхід, це безпосередньо лобізм міст обласного значення, які приєднуватимуть десятки тисяч гектарів сільськогосподарської землі і сільські ради не матимуть представників...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Миколо.

ФЕДУРУК М.Т. Шановний колего, ще раз повторюю: це не є предметом регулювання цього закону. Якщо та чи інша громада не захоче приєднуватися до міста обласного значення, то для того, щоб отримати представників у цій міській раді, вона буде проводити процес об'єднання, який регулюється основним законом, а цими змінами до закону пропонується приєднання. Якщо громада не хоче, будуть проводитися вибори і депутатів, і міського голови в разі об'єднання. Тому ви не зовсім праві, пане Вадиме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поставити для підтвердження поправку 7? Але ж цю поправку, якщо я не помиляюся, відхилено, вона не може бути підтверджена (*Шум у залі*). Поправка 9?

Отже, я ставлю на голосування пропозицію поставити для підтвердження поправку 9 депутата Шпенова. Комітет її врахував частково. Вадим Івченко наполягає, щоб вона була не врахована взагалі.

Отже, хто підтримує пропозицію Івченка, прошу проголосувати (*Шум у залі*).

Я вже двічі сказав, що для підтвердження ставиться поправка 9, якби ви були уважні. Прошу голосувати.

«За» – 102.

Обговорення завершено. Переходимо до голосування в цілому. Будь ласка, заходьте до залу і займайте робочі місця.

Отже, ми знайшли компромісне рішення, яке об'єднує весь зал, і зараз маємо шанс зробити важливий крок для розвитку місцевого самоврядування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» (№ 6466) для прийняття в другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати. Підтримаймо місцеве самоврядування. Колеги, голосуємо!

«За» – 194.

Не всі колеги встигли. Прошу зайти до залу. Це важливий момент для самоврядування. Я бачу, що не встигли. Ми зараз повернемося, колеги. Я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до прийняття рішення.

Прошу показати по фракціях і групах, будь ласка.

«Блок Петра Порошенка» – 72, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 6, «Партія «Відродження» – 5.

Колеги, я думаю, що ми врахували всі пропозиції, які були озвучені, але обговорення вже завершено. Я дуже прошу, колеги, максимально змобілізуватися. Зараз я поставлю пропозицію про повернення.

Пане Миколо, я прошу вас пояснити депутатам, які не зрозуміли поправку 9.

Запрошуйте депутатів до залу. Ми не можемо в День місцевого самоврядування підвести місцеве самоврядування.

ФЕДУРАК М.Т. Шановні народні депутати, цей законопроект чекають сотні громад нашої держави, він нічого не забирає з точки зору добровільності. Якщо хто бажає приєднатися, той буде приєднуватися, хто бажає об'єднатися – буде об'єднуватися за іншим законом, і будуть проводитися вибори і голови об'єднаної громади, і депутатів. А це стосується лише тих, хто бажає приєднатися без виборів, членом виконкому буде староста або сільський голова, який виконує обов'язки старости.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у кого є уточнення, підійдіть до мене (*Шум у залі*). Так, якщо можете, підійдіть до мене.

Прошу запросити депутатів до залу (*Шум у залі*).

Можемо голосувати? Ви можете голосувати?

Колеги, якщо зараз я надам слово одній групі або фракції, мені доведеться всім надавати, це займе 15-20 хвилин (*Шум у залі*).

Ви можете між собою, з комітетом узгодити? Ви знаходитеся один від одного за кілька метрів. Якщо я надаю слово одним, то мушу надати всім фракціям і групам.

Ми завершили обговорення, тому в мене просте запитання: чи ви уточнили всі позиції? Уточнили, так? Добре.

Колеги, я прошу всіх зайняти робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» (№ 6466). Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 209.

Я дуже прошу автора поправки і Миколу Федорука між собою з'ясувати цю ситуацію.

Прошу заходити до залу. Я поставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення. Прошу максимально змобілізуватися.

Від комітету Федорук. Будь ласка.

ФЕДУРУК М.Т. Шановні народні депутати, я пропоную прийняти законопроект у цілому в редакції комітету.

Прошу, Андрію Володимировичу, поставити на голосування (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, пропозиція комітету полягає в тому, щоб ми повернулися до поправки 9 і її підтвердили. Я прошу представника комітету підійти до трибуни і бути тут (*Шум у залі*).

Миколо Федорук, я прошу повернутися і бути тут, на трибуні. Зараз немає такого голосування, як у редакції комітету. Як я розумію, ви запропонували повернутися до поправки 9 (*Шум у залі*).

Зараз я надаю ще раз слово Івченкові для обґрунтування своєї позиції щодо поправки 9. Будь ласка (*Шум у залі*).

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Щоб ви зрозуміли, у чому полягає питання: іде боротьба за землю тих громад, які розташовані безпосередньо біля міст обласного значення. Приєднують 3 тисячі гектарів землі, приєднують територіальні громади, які не мають депутатів, не впливають на сільських голів. Вони за поправкою колегії на два роки відтермінують вибори до цих громад. Де ж добровільність об'єднання? Спочатку забрали гроші, а тепер забираєте землю, забираєте представництво! Що ви робите?! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, давайте... (*Шум у залі*). Я дам всім фракціям по хвилині, колеги. Всім фракціям дам.

Від «Батьківщини» вже виступили.

Гуляєв. Група «Партія «Відродження». Будь ласка.

ГУЛЯЄВ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 140, Одеська область, самовисуванець). Ми кажемо, що такий закон буде подарунком для місцевого самоврядування? Якщо це буде подарунок, то тільки в лапках.

Коли відбудеться приєднання громад, не буде жодних виборів і не залишиться жодного депутата від громади, а найголовніше, не залишиться представницького мандата. Мій колега правильно сказав, що всю землю в селах до 2020 року роздерибанять, і ви повинні розуміти, що добровільне об'єднання громад залишилося тільки в назві Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Якщо ми хочемо зробити подарунок до Дня місцевого самоврядування депутатам місцевих рад, сільським головам і всім, то не повинні сьогодні голосувати за цей законопроект. Прошу його не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова фракції «Народний фронт» Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Давайте говорити не емоціями, а фактами. Я – народний депутат по одномандатному виборчому округу № 204. Всі села навколо міста обласного значення Новодністровська вже два роки тому прийняли рішення про об'єднання і створення Новодністровської об'єднаної територіальної громади, і лише цей законопроект стоїть на перепоні проведення перших виборів у цій громаді.

Давайте не роздавати подарунків, а виконаємо свою роботу і дамо шанс громадам добровільно об'єднатися, провести вибори і створити потужні громади. І не заводьте в оману землями, мандатами, будь-чим. Голосуйте, і зараз вони побачать ваше ставлення до нових добровільно об'єднаних громад. Голосуйте «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зубач від «Самопоміч», 1 хвилина.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Давайте не вигадувати, не фантазувати і не бачити в законопроекті того, чого там немає. У ньому не йдеться ні про землю, ні про вибори, ні про все інше. Там іде мова виключно про можливість вибору для громад сіл, селищ приміської зони або об'єднуватися з іншими селами, або об'єднуватися з містом. Єдине, що врегульовується цим законом, касація безглуздої норми, яка говорить про те, що коли одне село чи два невеликих села приєднуються до міста-мільйонника чи в принципі до міста обласного значення, то треба проводити вибори, і все.

Тому давайте не говорити про землю, яка у ваших головах. Давайте думати про якісні послуги для мешканців сіл, селищ, міст,

а для цього потрібно прийняти цей законопроект. І не фантазуйте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Блоку Петра Порошенка» Дехтярчук. Увімкніть мікрофон.

ДЕХТЯРЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановне товариство! Хочу звернути вашу увагу на те, що мета цього законопроекту – розблокування процесу утворення об'єднаних громад навколо міст обласного значення. На сьогодні райдержадміністраціями, облдержадміністраціями і обласними радами гальмується процес формування об'єднаних громад саме навколо міст обласного значення. Міста обласного значення мають неабиякий фінансовий потенціал. Вони можуть цей потенціал використати, поділившись ним з навколишніми сільськими територіями.

Тому не шукайте тут питання землі чи якісь власні політичні інтереси. Підтримайте місцеве самоврядування не на словах, а на практиці, проголосуйте за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, фракції обмінялися думками.

Я ще раз прошу голову комітету внести пропозицію, як нам вийти з цієї ситуації, і після того ми перейдемо до голосування. Будь ласка.

ФЕДУРАК М.Т. Шановні народні депутати, прошу повернутися до розгляду поправки 9 і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, увага! Треба завершувати. У нас сьогодні неймовірно важкий день. Мені доповідали, що цей законопроект має повну підтримку, а розгляд займає надто багато часу.

Прошу всіх бути уважними. Зараз я поставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту. Потім

поставлю на голосування пропозицію комітету повернутися до поправки 9. Якщо не буде голосів, я пропонуватиму направити до комітету на повторне друге читання. Якщо повернемося, тоді будемо голосувати. Усі мене чують, так?

Отже, ставлю ще раз на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону № 6466. Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, кожен голос має вагу. Я прошу всіх брати участь у голосуванні і голосувати дуже уважно. Голосуємо за повернення.

«За» – 233.

Повернулися.

Тепер я ставлю на голосування пропозицію комітету повернутися до голосування за поправку 9. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 225.

Не встигли, колеги, так? Колеги, уважно голосуйте і будьте на місцях.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до поправки 9. Прошу проголосувати і підтримати. Прошу уважно брати участь у голосуванні. Голосуємо.

«За» – 230.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування для підтвердження поправки 9, щоб врахувати її у тексті проекту закону, і тільки після того поставлю пропозицію про прийняття проекту в цілому як закону.

Хто за те, щоб поправку 9 було враховано в законопроекті в редакції комітету, прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 218.

Колеги, я не розумію... (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах (*Шум у залі*).

Ми не можемо безкінечно це обговорювати (*Шум у залі*).

Колеги, не зорієнтувалася ціла фракція. Вони не зрозуміли. Я ще раз поставлю – якщо немає голосів, тоді немає голосів.

Отже, я ще раз ставлю для підтвердження поправки 9, яка викликала базову дискусію (*Шум у залі*).

Колеги, останнє голосування. Якщо немає голосів, повертаємо до комітету.

Отже, ще раз ставлю на голосування пропозицію про повернення до поправки 9. Хто за те, щоб повернутися до поправки 9, прошу проголосувати. Колеги, прошу взяти участь у голосуванні і зайняти робочі місця. Хто за те, щоб повернутися до поправки 9, прошу проголосувати.

«За» – 194.

Немає голосів, колеги.

Тоді ставлю на голосування пропозицію повернути до комітету на доопрацювання, як і обіцяв. Колеги, ми до законопроекту повернулися, він є у нас у розрізі, нам не треба ще раз до нього повертатися. Я ставлю на голосування пропозицію, яка за Регламентом є наступною: направити до комітету на повторне друге читання. Я прошу весь зал змобілізуватися і підтримати, щоб ми не втратили законопроект. Прошу всіх максимально об'єднатися і підтримати пропозицію направити проект закону № 6466 до комітету на повторне друге читання. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Ми повернули законопроект до комітету на повторне друге читання. Дуже прикро, що ми не змогли сьогодні подати важливого сигналу для органів місцевого самоврядування.

Переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про дипломатичну службу» ([№ 7322](#)).

Прошу підтримати пропозицію про розгляд його за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 150.

Рішення прийнято.

Запрошується до доповіді державний секретар Міністерства закордонних справ Андрій Іванович Заяць. Будь ласка, Андрію Івановичу.

ЗАЯЦЬ А.І., *Державний секретар Міністерства закордонних справ України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Маю честь представити внесений Президентом України як невідкладний проект Закону «Про дипломатичну службу» (№ 7322). Потреба

прийняття нового закону давно назріла, оскільки це дасть можливість розв'язати проблему правового регулювання дипломатичної служби з урахуванням нових викликів та загроз. Реформування дипломатичної служби стало нагальним в умовах нових зовнішньополітичних реалій, пов'язаних як з російською агресією проти України, так і з реалізацією чіткого зовнішньополітичного курсу на інтеграцію до Європейського Союзу та НАТО.

Нині дипломатична служба перебуває на передовому фронті боротьби за українську незалежність, територіальну цілісність та суверенітет. Сучасні виклики вимагають дипломатичної служби нової якості, забезпеченої високопрофесійними кадрами та гнучкою системою управління. Першим кроком на цьому шляху стало прийняття вами рівно два роки тому Закону України «Про державну службу». Зараз маємо йти далі, модернізувати діяльність дипломатичної служби як державної служби особливого характеру.

Законопроектом пропонується встановити високі професійні вимоги до українських дипломатів, прозору і чітко регламентовану процедуру добору нових кваліфікованих кадрів, більш гнучку систему заохочень і дисциплінарних стягнень, а також створення необхідних гарантій.

Законопроект розроблено з урахуванням передового іноземного досвіду з його адаптацією до українських умов. Внесений Президентом України законопроект № 7322 практично повністю перегукується з текстом, розробленим у стінах Верховної Ради робочою групою профільного комітету на чолі з беззаперечним авторитетом у світі дипломатії Борисом Івановичем Тарасюком. Хотів би подякувати йому, голові комітету пані Гопко, всім членам робочої групи, які брали участь у роботі.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте ще хвилину. Я прошу зал уважно слухати, розглядається важливий законопроект.

ЗАЯЦЬ А.І. Розгляд законопроекту на засіданні профільного комітету 5 грудня засвідчив його підтримку. Водночас учасники вносили пропозиції, спрямовані на вдосконалення окремих положень.

Впевнений, що під час підготовки до другого читання ці пропозиції будуть фахово проаналізовані і враховані.

Прошу підтримати пропозицію Президента України та комітету і прийняти проект закону в цілому, доручивши Комітету у закордонних справах доопрацювати з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи. Позитивний розгляд цього законопроекту напередодні 100-річчя української дипломатії, яке відзначатиметься 22 грудня, буде надзвичайно важливим для всієї Української держави.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колего.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету у закордонних справах Ганні Гопко. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Добрий день, шановні колеги! Комітет у закордонних справах розглянув важливий проект Закону «Про дипломатичну службу», поданий Президентом, і підтримав доцільність прийняття такого закону.

Враховуючи висловлені зауваження, зокрема щодо необхідності закріплення обов'язковості проведення консультацій рекомендаційного характеру з профільним комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого віднесено питання дипломатичної служби, щодо кандидатур осіб, які претендують на зайняття керівних посад у дипломатичних установах України за кордоном, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону «Про дипломатичну службу» за основу. Тому прошу вас підтримати його в першому читанні.

Напередодні 100-річчя створення дипломатичної служби України, яке ми відзначатимемо 22 грудня, ми розглядаємо цей важливий законопроект для того, щоб наша дипломатична служба відповідала світовим стандартам. Нам дуже важливо гармонізувати із Законом «Про державну службу» для того, щоб озброїти Україну сучасними інструментами зовнішньої політики.

Але я дуже хотіла б сказати, що ми збільшили фінансування для наших дипломатів, забезпечили їм можливість краще й ефективніше відстоювати національні інтереси. Для нас також дуже важливо, щоб призначення послів, які зтягуються, зокрема у Казахстані, у Швейцарії, у Данії, де в наступному році буде проводитися конференція з підтримки реформ, було нарешті завершено, щоб було призначено першого заступника міністра закордонних справ, якого немає в умовах агресії, що є певним безвідповідальним ставленням.

Але найголовніше – зовнішня політика є продовженням внутрішньої політики, тому дуже важливою є командна робота Президента, парламенту, уряду, щоб не було таких спроб дискредитації антикорупційних інституцій, що ставлять під загрозу нашу міжнародну підтримку, які ми бачили вчора. Ми почули різкі заяви наших партнерів і були за крок до прірви. Дуже важливо чітко усвідомлювати, що в умовах агресії без міжнародної підтримки нам буде складно, тому треба брати відповідальність за ті здобутки і захищати їх, а не наражатися на нову критику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, прошу записатися на обговорення цього важливого законопроекту.

Світлана Заліщук. Будь ласка.

ЗАЛІЩУК С.П. Шановні колеги, справді, Комітет у закордонних справах понад рік працював над проектом нового Закону «Про дипломатичну службу» під керівництвом Бориса Івановича Тарасюка, за що йому велика подяка, разом з Міністерством закордонних справ, Міністерством фінансів, Міністерством соціальної політики, з державною та іншими службами. Це була зразкова робота, і ми напрацювали дуже хороший документ, який дасть нам змогу реформувати, зрештою, дипломатичну службу, привести дуже багато норм у відповідність із новими законами, які ця Верховна Рада прийняла останніми роками, модернізувати підходи роботи наших дипломатів, розв'язати їхні численні проблеми, які не дозволяють їм боротися на дипломатичному фронті проти російської агресії в тому числі.

Водночас хочу зауважити, що комітет, розробляючи цей законопроект, вніс одну важливу норму, яка передбачає попередню консультацію у Комітеті у закордонних справах, що впливає з логіки парламентсько-президентської республіки. Перед призначенням послів у різних країнах світу ці консультації повинні проводитися саме в Комітеті у закордонних справах. Це дасть можливість для більшої підзвітності, прозорості, впливу депутатів на якість наших дипломатів.

Так само хочу звернути увагу, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку зазначило, що у проекті є певні норми, які суперечать Конституції України. Зокрема, Президента України пропонується наділити повноваженнями, які виходять за рамки його повноважень, визначених Конституцією України. Це стосується кількох статей, зокрема статті 5, за якою Президенту дозволяється визначати повноваження та завдання деяких міжнародних місій...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 15 секунд, щоб завершити.

ЗАЛІЩУК С.П. У зв'язку з цим я прошу підтримати проект у першому читанні, але між першим і другим читаннями ми маємо попрацювати над поправками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка, пане Олеже.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Шановні українці! У парламенті зараз обговорюється важливий проект Закону «Про дипломатичну службу», але всі ці закони, які приймаються, насправді не виконуються, тому що демонстрація реальної ситуації із суб'єктністю України, із її здатністю проводити свою внутрішню і зовнішню політику, відбулася, наприклад, нині вночі. Голова МВФ Лагард подзвонила Президенту Порошенку, сказала, що вони не дадуть кредит, і Президент Порошенко, і лідери фракцій коаліції вже відмовилися від ідеї встановлення парламентського контролю над правоохоронними органами.

У мене запитання: якщо керівниками держави – Президентом, урядом – управляють ззовні, може б, ви, хлопці, їхали вахтерами до Міжнародного валютного фонду? Державою мають керувати люди, які здатні відстоювати національні інтереси України. Якщо ви кажете про необхідність парламентського контролю – встановлюйте цей контроль. Якщо ви стверджуєте, що захищаєте національні інтереси, – захищайте їх, а не торгуйте ними в обмін на чергові кредити чи подачки.

Тому я вважаю, що сьогоднішня зовнішня політика, яку проводять Президент, Міністерство закордонних справ, не націлена на захист національних інтересів України. Ця політика демонструє несаможиттєвість, недієздатність, неспроможність нинішньої влади відстоювати інтереси українців. Вони діють за вказівками чи з Міжнародного валютного фонду, чи з посольства, замість того щоб діяти за вказівками виключно українських громадян.

Крім того, я хотів би сказати, що в запропонованому законопроекті немає жодного слова про повноваження парламенту, який встановлює, проводить і приймає основи зовнішньої політики України. Нагадаю ініціаторам законопроекту про дипломатичну службу, що ми живемо...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити.

ЛЯШКО О.В. ...у парламентсько-президентській республіці, і ні Президент, ні уряд не мають права усувати парламент від прийняття важливих зовнішньополітичних рішень.

Тому наша команда не голосуватиме за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний промовець народний депутат пані Шкрум передає слово Борису Івановичу Тарасюку.

Шановний Борисе Івановичу, ми щасливі почути вашу думку щодо профільного проекту закону.

ТАРАСЮК Б.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Перед нами дуже важливий законопроект, який стосується такої важливої функції держави, як зовнішня

політика. Будь-яка держава має дві основоположні політики – внутрішню і зовнішню. У зовнішній політиці особливий наголос робиться на виконанні зовнішньої політики, і це завдання здійснюється дипломатичною службою.

Декілька слів хочу сказати про те, що відбувалося з цим законопроектом. За ініціативи Комітету у закордонних справах разом з Міністерством закордонних справ ми приступили до розробки проекту закону рік тому. Влітку цього року робоча група, честь яку очолювати мав я, завершила роботу і підготувала законопроект для внесення до Верховної Ради. На жаль, сталося так, що за ініціативи міністра закордонних справ і за погодженням з комітетом законопроект було передано Адміністрації Президента, де він перебував цілих півроку.

Що ж відбулося з цим проектом, основу якого було розроблено робочою групою? А те, що Адміністрація Президента вилучила з тексту законопроекту дуже важливу функцію парламентського контролю і статтю, яка стосується консультацій перед призначенням глав дипломатичних представництв Президентом України. Наш комітет виступив категорично проти цієї поправки. Крім того, із законопроекту зникла така функція дипломатичної служби, як служіння українському народу. Можете здогадатися, кому тоді має служити дипломатична служба.

На завершення хочу сказати, що незважаючи на ці недоліки, фракція «Батьківщина» підтримує прийняття цього законопроекту в першому...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, 15 секунд, щоб завершити.

ТАРАСЮК Б.І. ...з необхідністю внесення дуже важливих поправок і повернення Верховній Раді функції парламентського контролю.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, в обговоренні взяли участь три фракції: «Батьківщина», Радикальної партії, «Блок Петра Порошенка». Бажаючи ще є долучитися до обговорення законопроекту?

Прошу колег повертатися до сесійної зали, тому що буквально за кілька хвилин відбудеться голосування.

Колеги, я тільки хочу від імені президії поставити єдине запитання: чи ми зараз ставимо проект для прийняття за основу, але потім поставимо на голосування пропозицію про підготовку за прискореною процедурою до другого читання, щоб встигнути прийняти законопроект у цілому до 100-річчя української дипломатії? Немає заперечень від профільного комітету?

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Можемо переходити до голосування? Я прошу голів фракцій попросити депутатів зайняти робочі місця, щоб не ставити на голосування пропозицію про повернення. Наголошую ще раз, відразу після того, як приймемо проект за основу, я поставлю на голосування пропозицію про скорочення терміну підготовки до другого читання, щоб ми встигли до 100-річчя української дипломатії, яке відбудеться в кінці грудня. Прошу зайняти робочі місця і проголосувати.

Ставлю на голосування проект Закону «Про дипломатичну службу» (№ 7322) для прийняття за висновком комітету за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Тепер увага, колеги! Зараз відбудеться голосування щодо скорочення терміну підготовки до другого читання. Я прошу всіх так само уважно взяти участь у голосуванні.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення терміну подання пропозицій і поправок до другого читання проекту Закону «Про дипломатичну службу» (№ 7322). Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 210.

Колеги, а в чому полягає задум? Я думаю, що просто не всі зорієнтувалися. Прошу всіх підтримати, щоб ми до 22 грудня, коли святкуватиметься 100-річчя української дипломатичної служби,

зможли прийняти закон. Якщо ми не проголосуємо за це рішення, то не встигнемо до важливої дати для української дипломатії прийняти закон. Я прошу всіх підтримати.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію про скорочення строку подання пропозицій і поправок до другого читання проекту Закону «Про дипломатичну службу» (№ 7322). Прошу проголосувати. Я прошу всіх патріотів підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 199.

Чесно кажучи, мені незрозуміла позиція. Законопроект прийнято, і я прошу комітет якнайшвидше підготувати його до розгляду в другому читанні.

Переходимо до наступного проекту закону, а після нього розглядатиметься питання про включення до порядку денного сесії. Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» ([№ 7160](#)).

Прошу підтримати розгляд проекту за скороченою процедурою. Будь ласка.

«За» – 179.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Алексєєва Сергія Олеговича. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день! Шановний головуючий, шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» (№ 7160). Законопроектом пропонується виключити із частини першої статті 14 Закону України «Про прокуратуру» положення, де йдеться про зменшення кількості прокурорів з 1 січня 2018 року до 10 тисяч осіб. При цьому зберігається існуюча кількість співробітників прокуратури на рівні 15 тисяч осіб.

Такі зміни дадуть змогу в межах законодавчого затвердження загальної чисельності працівників корегувати необхідну кількість прокурорів, слідчих, державних службовців та інших працівників органів прокуратури залежно від обсягу навантаження та напряму їх діяльності. В Україні щорічно реєструється близько 1 мільйона кримінальних проваджень, і відповідно до статті 37 Кримінального процесуального кодексу України за кожним таким кримінальним провадженням повинен бути закріплений процесуальний керівник.

Зменшення кількості прокурорів до 10 тисяч осіб неминуче призведе до збільшення і до того невинного навантаження на них. На сьогодні навантаження на одного процесуального керівника сягає 600 справ на рік. Коли встановлювалося обмеження кількості прокурорів у 2015 році до 10 тисяч, неможливо було спрогнозувати, що у 2017 році коло органів досудового розслідування значно розшириться.

Крім того, при встановленні такої кількості до уваги бралася виключно необхідність приведення середньої чисельності прокурорів на душу населення у відповідність із показниками європейських країн, не враховуючи при цьому реального стану злочинності, економічної ситуації та інших процесів, що відбуваються в Україні.

Не можна механічно скорочувати кількість прокурорів в Україні, базуючись лише на порівнянні співвідношення кількості прокурорів на душу населення в Україні та країнах Європи і з тієї причини, що в Україні в рази більше повноважень та обов'язків кримінального судочинства і поза його межами, і також на відміну від європейських країн в Україні існує функція процесуального керівництва.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, будь ласка, 1 хвилина.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, прошу підтримати законопроект за основу та в цілому. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово для співдоповіді надається представнику профільного Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Миколі Паламарчуку. Будь ласка, пане Миколо.

ПАЛАМАРЧУК М.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановна головуєча! Шановні колеги! Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» (№ 7160).

Проектом пропонується внести зміни до статті 14 Закону України «Про прокуратуру», виключити норму про зменшення кількості прокурорів з 2018 року до 10 тисяч і визначити, що загальна чисельність працівників органів прокуратури повинна становити не більше 15 тисяч осіб. Це обумовлено тим, що, по-перше, зменшення кількості працівників органів прокуратури до 10 тисяч осіб неминує призведе до збільшення навантаження на інших працівників, що може суттєво зашкодити реалізації завдань кримінального провадження, по-друге, створення нових органів досудового розслідування, які вже утворено у складі Державної кримінально-виконавчої служби України, запуск Державного бюро розслідувань, а також залишення за органами прокуратури розслідування справ, підслідних НАБУ та зареєстрованих до грудня 2015 року, вимагає від прокуратури додаткового кадрового ресурсу, що забезпечить здійснення належного нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування.

Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, прошу записатися на обговорення цього законопроекту.

Юрій Мірошниченко. Будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний*

виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні виборці! Шановні колеги! Я хотів би просто всім присутнім у залі і нашим громадянам роз'яснити, про що йдеться у цьому законопроекті. Справа в тому, що на сьогодні загальна чисельність прокурорів становить близько 15 тисяч, але в законі, який ми прийняли до цього, визначено, що саме прокурорів має бути не більше 10 тисяч.

З чим звернулася до нас прокуратура? Вони пропонують у межах загальної чисельності дати можливість Генеральному прокурору самостійно визначати, скільки буде прокурорів, слідчих та інших працівників.

Прийняття проекту закону не призведе до додаткового навантаження на бюджет. Звичайно, це позитивно вплине на якість роботи, бо вони вважають, що якщо кадровий склад формуватиметься якісніше, то й прокуратура краще виконуватиме покладені на неї законами і Конституцією обов'язки. Я вважаю, що це логічно і підтримую законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Від «Самопоміч» народний депутат Сидорович. Будь ласка, пане Руслане.

СИДОРОВИЧ Р.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»*). Я хочу звернутися передусім до тих народних депутатів, які працювали в Конституційній комісії і розробляли зміни до Конституції в частині блоку правосуддя.

Шановні колеги, коли ми напрацьовували зміни щодо прокуратури, коли готували Коаліційну угоду, то говорили про зміну філософії роботи правоохоронної системи, про зменшення функцій прокуратури, про те, що прокуратура повинна припинити займатися не властивими їй функціями, що вона повинна займатися лише двома речами – підтримка державного обвинувачення в суді і процесуальне керівництво. Але спроби, які ми бачимо в процесуальних кодексах, де прокуратура має представляти невідомо кого у незрозумілих позовах, інші речі говорять про те, що є ризик відкочування тих прогресивних змін, які вже були прийняті цим парламентом.

У пояснювальній записці до законопроекту написано, що його прийняття не вплине на показники бюджету. Друзі мої, скажіть, будь ласка, впливає на бюджет кількість прокурорів 15 тисяч чи 10 тисяч? Очевидно, що впливає.

Давайте рухатися послідовно, як ми це визначили півроку тому, давайте будемо зменшувати не лише кількість прокурорів, а і їхній функціонал, і будувати правову систему, яка слугуватиме інтересам людини, а не інтересам прокуратури.

Прошу відхилити цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний промовець народний депутат Помазанов від «Народного фронту». Будь ласка.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт» одностайно вирішила підтримати цей законопроект, тому що він, дійсно, абсолютно технічний. Ми не повинні зараз перешкоджати Генеральній прокуратурі збільшувати або зменшувати чисельність прокурорів чи технічних співробітників у межах 15 тисяч, оскільки можемо, якщо не приймемо цього законопроекту, фактично обмежити прокуратуру у здійсненні процесуального керівництва і професійної діяльності.

Але я хотів би додати таке. Ми прийняли важливі закони щодо заборони насильства над жінками, у сім'ї. У порядку денному на сьогодні стоїть законопроект [№ 7277](#) щодо посилення відповідальності за несплату аліментів. Я просив би президію все-таки посунути цей законопроект і розглянути його відразу за цим проектом, оскільки сьогодні в залі, у кулуарах є ті жінки, які залишилися сам на сам з проблемою, коли чоловік кидає дружину, дітей і не сплачує аліментів. Вони чекають від парламенту на прийняття цього зваженого, правильного рішення.

Уже є порівняльна таблиця до другого читання, є висновки Головного юридичного управління, всі необхідні висновки. Давайте пройдемо сьогодні ці нещасні 199 поправок ще перед розглядом проекту бюджету і дамо змогу дітям до свята Святого Миколая отримати те, на що вони заслужили за законом, – право рівно розвиватися, щоб у них були гроші і на іграшки, і на їжу, щоб вони нормально

могли зібратися до школи, до садочка, щоб батько, який їх кинув, був змушений платити, інакше буде позбавлений тих благ, які існують у суспільстві.

Прошу розглянути проект закону № 7277 відразу після цього проекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Для того щоб ми підняли вищий законопроект, так само потрібно 226 голосів. Тому зараз ми рухаємося за нашим порядком денним.

Колеги, всі бажаючі від фракцій виступили щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» (№ 7160), який ми зараз обговорюємо?

Шановні колеги, я прошу повертатися до сесійного залу, зараз відбудеться голосування. Нагадаю, що мова йде про прийняття тільки у першому читанні проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» (№ 7160). Наскільки я розумію, всі бажаючі від фракцій висловили свою позицію щодо цього законопроекту, тому зараз ми будемо визначатися голосуванням. Колеги, я прошу повертатися до сесійного залу, буквально за кілька хвилин відбудеться голосування.

Під час обговорення народний депутат Помазанов висловив пропозицію дещо змінити порядок розгляду законопроектів, але для цього потрібна воля залу, саме зал має визначитися, що ми далі розглядаємо, але за порядком денним наступне питання – «для включення до порядку денного».

Прошу займати місця, зараз будемо голосувати за цей законопроект.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу заходити до залу і займати робочі місця. У нас сьогодні важкий, напружений день, і я закликаю всіх народних депутатів до максимальної уваги і концентрації, щоб не доводилося ставити на голосування пропозицію про повернення.

Прошу голів усіх фракцій і секретаріат Верховної Ради повідомити, що ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення. Нагадаю, після цього законопроекту буде блок питань «для включення до порядку денного».

Отже, можемо переходити до голосування? Я почекаю ще 30 секунд.

Колеги, я хочу наголосити, що даним законопроектом пропонується зміни в межах чисельності, яка не змінюється, і це надзвичайно важливий проект закону для Генеральної прокуратури. Тому я прошу підготуватися до голосування, зайняти робочі місця, через 30 секунд ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо оптимізації чисельності працівників органів прокуратури» (№ 7160) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу проголосувати і підтримати. Уважно голосуємо.

«За» – 217.

Колеги, я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Будь ласка, запросіть депутатів до залу. І під час голосування, і під час розгляду я по кілька разів наголошую депутатам, щоб вони зайшли до залу, зайняли робочі місця. Я просто не розумію, чому потім доводиться ще чекати по 2-3 хвилини. Голови фракцій, я вас прошу, запросіть депутатів до залу.

Готові до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону № 7160. Прошу всіх уважно взяти участь у голосуванні, кожен голос має значення. Прошу не ходити по залу, а голосувати. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 226.

Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти за основу та в цілому проект закону [№ 7160](#). Прошу проголосувати і підтримати. Не виходьте із залу, у нас кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Колеги, як я і повідомляв, зараз буде питання «для включення до порядку денного».

Першим стоїть питання щодо продовження дії мораторію на продаж землі. Всі фракції мали можливість ознайомитися з цими законопроектами. Зараз ми просто будемо один за одним за ці законопроекти голосувати без обговорення. Я буду їх по одному озвучувати.

Перший проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання створення та діяльності дрібних фермерських господарств і деконцентрації повноважень у сфері земельних відносин» ([№ 7363](#)). Прошу проголосувати за включення до порядку денного сесії. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Наступні законопроекти [№ 7350](#), [№ 7350-1](#), [№ 7350-2](#), [№ 7350-3](#), [№ 7350-4](#), [№ 7350-5](#), [№ 7350-6](#), [№ 7350-7](#) про внесення змін до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель.

Я ставлю на голосування пропозицію включити ці проекти до порядку денного для розгляду сьогодні. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуйте, колеги! Це питання, яке ми обговорювали на засіданні Погоджувальної ради.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Наступне питання. Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» щодо надання повноважень Президенту України для забезпечення сталої діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№ 7342-1](#)).

Пропозиція включити проект до порядку денного сесії для розгляду сьогодні. Як мені повідомили, у Національній комісії критична ситуація, і вона потребує негайного вирішення. Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Наступний законопроект [№ 7345](#) щодо фінансування з бюджету кримськотатарських каналів.

Колеги, вчора ми відзначали 100-ту річницю кримськотатарського Курултаю, і я прошу підтримати включення проекту № 7345 до порядку денного для розгляду сьогодні. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо. Підтримаймо кримських татар.

«За» – 241.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Зараз, вибачте, я мушу уточнити, які ще є законопроекти.

Колеги, увага! Ми проводимо консультації, і якраз щодо вашого питання, пане Сергію (*Шум у залі*).

ГЕРАЩЕНКО І.В. Народний депутат Помазанов, підійдіть, будь ласка, до президії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас є вимога ще стосовно одного законопроекту від «Народного фронту».

Помазанов, будь ласка, озвучте свою пропозицію у мікрофон (*Шум у залі*).

Колеги, я хочу озвучити ще одну пропозицію від двох фракцій для того, щоб у нас було загальне порозуміння.

Увага! Є пропозиція «Народного фронту», щоб ми проголосували за перенесення розгляду законопроекту № 7277 про аліменти. Не розглядали зараз, а просто щоб перенесли розгляд. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» ([№ 7277](#)), який було прийнято в першому читанні. Є прохання «Народного фронту», щоб ми його перенесли і розглянули швидше, щоб прийняти в цілому. Висновок комітету вже є. Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 226.

Перенесли.

Наступне питання. Увага, колеги! Є вимога Радикальної партії, щоб ми перенесли розгляд проекту Закону «Купуй українське, плати українцям» на сьогодні. Я прошу всіх змобілізуватися (*Шум у залі*). Усі пропозиції всіх фракцій я ставлю на голосування. Прошу

підтримати і проголосувати за пропозицію, щоб ми сьогодні розглянули проект Закону «Купуй українське, плати українцям». Голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 234.

Остання пропозиція, яку ми маємо сьогодні, від Комітету з питань Регламенту – проект Постанови Верховної Ради України «Про відкликання Соболева Є.В. з посади голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції» ([№ 7368](#)). Згідно з Регламентом з моменту цього подання я маю поставити на голосування включення його до порядку денного і визначити, коли ми будемо голосувати. Комітет пропонує включити його до порядку денного і розглянути сьогодні.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного і розгляд сьогодні проекту постанови, назву якого я щойно зачитав. Прошу проголосувати, колеги.

«За» – 225.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування.

Хто за включення до порядку денного сесії, щоб розглянути сьогодні проект № 7368, прошу проголосувати. Голосуємо, колеги! (*Шум у залі*).

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Отже, колеги, ми пройшли блок «для включення до порядку денного». Вимоги всіх фракцій були озвучені і поставлені на голосування.

Нагадую вам загальну логіку нашої роботи. Зараз згідно з порядком денним ми мали б перейти до питання щодо Бюджетного кодексу, але в нас залишилося надто мало часу до перерви.

Колеги, послухайте уважно мою пропозицію. Ми за 7 хвилин не встигнемо розглянути жодного законопроекту. У мене є пропозиція, щоб ми почали перерву раніше і швидше завершили. З 11 години 50 хвилин до 12 години 20 хвилин – це тих самих півгодини, ми не порушуємо Регламенту, але в той період зможемо з'ясувати стан змін і до Податкового, і до Бюджетного кодексів і провести консультації. Приймається всіма така пропозиція, так?

Отже, згідно з Регламентом оголошую перерву на півгодини і о 12 годині 25 хвилин прошу всіх повернутися до залу для продовження нашої роботи. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Я прошу всіх заходити до залу для продовження нашої роботи.

Колеги, я хочу пояснити зараз для всіх логіку наших дій. Ми включили до порядку денного ряд питань. Хочу нагадати, що згідно з Регламентом питання, які включені до порядку денного до обіду, можуть розглядатися тільки після обіду. Це пряма норма Регламенту, тому питання щодо енергозбереження, щодо мораторію на землю та інші, які ми включили до порядку денного, будуть розглядатися з 16 до 17 години, а після них – проект бюджету.

Колеги, питання щодо НКРЕКП (спитайте у Домбровського) – це питання великої ваги, яке ми не можемо не вирішити сьогодні.

Зараз згідно з порядком денним ми повинні розглянути законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу. До нього подано близько 200 поправок. За моїми попередніми розрахунками, це буде якраз до 14 години. Після того я запропоную, щоб ми проголосували за продовження роботи Верховної Ради України до прийняття проекту бюджету. Ми усвідомлюємо, що до 18 години можемо не встигнути, це може бути і 19 година, і 20 година, але для того має бути окреме рішення Верховної Ради України, прийняте ще до обіду.

Отже, після завершення розгляду питання про внесення змін до Бюджетного кодексу я запропоную колегам проголосувати і підтримати пропозицію, щоб ми сьогодні на вечірньому засіданні працювали до завершення розгляду проекту бюджету. Зрозуміла така логіка?

Я прошу Іщейкіна, який має доповідати зараз, зайти до залу і підготуватися до розгляду питання. Прошу представників бюджетного комітету і колег депутатів заходити до залу. Час, відведений для перерви, вичерпано.

Колеги, ми чекаємо, поки прийдуть народні депутати. Я прошу усіх заходити до залу.

Я хочу запитати, чи роздають порівняльну таблицю до законопроектів про внесення змін до Бюджетного кодексу?

Прошу заходити до залу, підготуватися до роботи.

Хочу наголосити, що до законопроектів про внесення змін до Бюджетного кодексу загалом є 335 поправок, з них відхилено близько

200, і я розраховую, що ми зможемо їх розглянути за півтори години, тому прошу авторів поправок підготуватися до розгляду законопроекту.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – до проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 7116](#)) у другому читанні.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкіна Костянтина. Будь ласка, пане Костянтинне. Авторів поправок прошу підготуватися.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Комітет з питань бюджету підготував до розгляду в другому читанні проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№ 7116), опрацювавши 337 пропозицій народних депутатів, з яких враховано 168.

Зважаючи, що запропоновані зміни до Бюджетного кодексу безпосередньо пов'язані з проектом Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік», їх положення мають бути узгодженими. Відповідно до другого читання законопроекту № 7116 врегульовано насамперед найбільш дискусійні питання.

По-перше, виключено положення щодо передачі на місцеві бюджети фінансування пільг з оплати житлово-комунальних послуг та відновлено їх надання з державного бюджету за рахунок відповідної субсидії.

По-друге, виключено положення про зміну розміру вилучення коштів з місцевих бюджетів до державного, а реверсна дотація обрхована в доопрацьованому проекті Державного бюджету на чинній основі із застосуванням 50 відсотків, а не 80 відсотків вилучення.

По-третє, унормовано питання проведення видатків на оплату праці педагогів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації в частині надання загальної середньої освіти, а також передбачено можливість за рахунок додаткової дотації здійснювати видатки на іншу діяльність таких закладів.

По-четверте, закладено основи видаткових повноважень на охорону здоров'я в рамках реалізації програми медичних гарантій.

Її перший етап – надання первинної медичної допомоги – має розпочатися із 1 липня 2018 року.

Поряд з тим враховано пропозиції урядових законопроектів [№ 4773](#), [№ 6604](#), [№ 6668](#), [№ 6670](#), [№ 7288](#), [№ 7345](#), які спрямовані на узгодження норм законодавства.

За результатами розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 7116 прийняти в другому читанні та в цілому як закон з урахуванням підтриманих пропозицій в остаточній редакції, викладеній у підготовленій комітетом порівняльній таблиці до законопроекту.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу авторів поправок підготуватися до роботи в залі. Я називатиму лише ті поправки, які відхилені, і прошу, якщо в когось буде необхідність поставити для підтвердження, піднімайте руку.

Поправка 5. Не наполягає.

Поправка 7 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 11 Недави. Не наполягає.

Поправка 12 Матвієнка. Не наполягає.

Поправка 14 Левченка. Наполягає. Увімкніть мікрофон Левченка, будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Я разом з іншими депутатами членами Всеукраїнського об'єднання «Свобода» подавав десятки поправок до цього законопроекту, проте брати участь у цій незаконній антиконституційній профанації ми не збираємося.

Голово Верховної Ради України Андрію Парубій, ви зараз порушуєте Регламент Верховної Ради України, де чітко зазначено, що законопроект, підготовлений до другого читання, має бути розданий за 10 днів до його розгляду. Таблицю тільки-но роздали! Ви самі у прямому ефірі казали, що всім роздано таблицю буквально 5 хвилин тому! А електронний варіант з'явився так само на сайті щойно!

Ви позбавляєте можливості нормальних народних депутатів, які, справді, цікавляться законодавчим процесом, працювати над відповідними документами. Ви порушуєте Регламент, порушуєте Конституцію України, позбавляючи депутатів права законодавчої ініціативи. Брати участь у цій незаконній профанації ми не збираємося!

Я не наполягатиму на жодній своїй поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ні. Дякую.

Я прошу далі продовжити роботу щодо поправок Ірину Герашенко і авторів поправок бути уважними.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Ми працюємо далі.

На поправці 14 не наполягають.

Наступна поправка 18 Співаковського. Не наполягає.

Колеги, якщо я когось не назвала, піднімайте руку, добре?

Горбунов, я так розумію, не наполягає на поправках.

Поправка 24 Куліченка. Не наполягає.

Поправка 25 Спориша. Не наполягає.

Поправка 26 Пресмана. Не наполягає.

Поправка 27 Білоцерковця. Не наполягає.

Поправка 28 Продан. Не наполягає.

Поправка 29 Мельника. Не наполягає.

Поправка 30 Дерев'янка. Не наполягає.

Поправка 31 Ляшка. Не наполягає... *(Шум у залі)*.

Вибачте, вашу поправку я поки що не називала.

Поправка 32 Іщейкіна. Не наполягає *(Шум у залі)*.

Поправка 33 Жеваго. Вона відхилена *(Шум у залі)*. Підійдіть до мене, я вам покажу.

Рухаємося далі.

Поправка 36 Кривенка. Не наполягає.

Поправка 39 Немировського. Не наполягає.

Поправка 40 Ляшка. Не наполягає *(Шум у залі)*.

Я прошу підійти до мене представників секретаріату з таблицею. Хвилинку, зараз ми проводимо маленьку нараду *(Шум у залі)*.

Шановні колеги, вибачте, у нас була невелика виробнича нарада з авторами поправок. Зараз вони з'ясують позицію, на якій ми стоїмо.

Я наголошую і нагадую, що ми вже розглядаємо поправку 42 Одарченка. Наполягає.

Одарченко щодо поправки 42. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Пані Ірино, дякую. Я також хочу наголосити на тому, що правляча більшість безпосередньо перед розглядом проекту бюджету незаконно на порушення Регламенту роздала нам поправки, які уважно за декілька хвилин неможливо розглянути.

Поправки «Батьківщини» спрямовані на те, щоб бюджетні кошти розподілялися рівномірно між усіма сільськими радами, а не тільки між тими, які об'єднуються за перспективним планом. Ми наполягаємо на тому, що зараз усе це робиться поспіхом для того, щоб депутати не могли розібратися, що проект закону про бюджет був сформований тільки за рахунок того, що було збільшено податки, побори з людей, і таким чином уряд мав можливість зліпити цей проект бюджету.

Пані головуєча, я ще раз наголошую на тому, що ви порушуєте закон...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До мене було звернення, я дозволю собі репліку. Шановний колего, я не погоджуюся з вами. По-перше, поправки роздає не правляча більшість, а секретаріат Верховної Ради. По-друге, поправки роздають після того, як їх розглянув комітет і коли надруковано відповідну таблицю. По-третє, цей проект закону стоїть у порядку денному на сьогодні, і депутати, у тому числі й ваша фракція, дали 226 голосів, щоб ми підняли його вище у порядку денному. Тому я попросила б вас взяти ваші слова відносно головуєчої назад, я нічого не порушую, а навпаки, йду за Регламентом, і зараз ми розглядаємо поправки не до проекту бюджету, а до законопроекту щодо аліментів.

Будь ласка, дайте пану Одарченку цю важку таблицю, щоб він мав дві таблиці і був щасливий іти... *(Шум у залі)*.

Колеги, вибачте мені заради Бога. Так, це поправки до проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України». Я прийшла пізніше на розгляд законопроекту. *Sorry*. Це ви ввели мене в оману. Ми розглядаємо зараз поправку 42.

Я приношу свої щирі вибачення шановному колезі Одарченку за те, що неправильно поставила запитання. Ми голосуємо вашу поправку 42. Вибачте мені, будь ласка. Ми підняли вище законопроект про аліменти, і я думала, що ми зараз його розглядаємо. Я перепрошую.

Голосуємо поправку 42. Будь ласка *(Шум у залі)*.

«За» – 64.

Не підтримали поправку Одарченка.

Колеги, зараз у залі якраз є тираж таблиці до законопроекту про внесення змін до Бюджетного кодексу. Візьміть, будь ласка, нову таблицю, яка надрукована після розгляду комітетом, для того, щоб ми рухалися далі *(Шум у залі)*. Я дуже дякую. Ось через це і відбулася ця плутанина, я перепрошую.

Рухаємося далі.

Колега Недава і колега Крулько вимагають зараз поставити для підтвердження поправку 34 Денісової.

Я прошу надати слово Недаві, він перший підняв руку. Будь ласка.

НЕДАВА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 53, Донецька область, самовисуванець). Дякую, пані Ірино. Цією поправкою ми робимо крок назад від децентралізації, тому що нею пропонується забрати кошти екологічних фондів з обласних бюджетів органів місцевого самоврядування до державного бюджету. Тому я прошу цю поправку не підтримувати. Ці кошти екологічних фондів ми віддаємо до державного бюджету з наших регіонів – з Донецької, Луганської, Дніпропетровської, Запорізької областей тощо. Будь ласка, цю поправку не потрібно підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, комітет цю поправку пані Денісової підтримав, і зараз я надам їй слово, щоб вона... (*Шум у залі*).

Поправка 34 Денисенка. Комітет її підтримав. Я прошу голосувати «за». Будь ласка.

«За» – 81.

Поправку не підтримано.

Рухаємося далі.

Поправка 39 Немировського. Не наполягає.

Поправка 40 Ляшка. Не наполягає.

Поправка 43 Остапчука. Не наполягає.

Поправка 45 Денисенка. Не наполягає.

Поправка 48 Остапчука. Не наполягає.

Поправка 49 Денисенка. Не наполягає.

Поправка 50 Семенухи. Наполягає. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»*). Я хочу підтримати свого колегу Одарченка, оскільки в такому вигляді розглядати цей проект закону неприйнятно. Навіть нумерація не збігається в таблиці, яку мені видали, з тим, що ви називаєте.

Щодо, власне, змісту поправки. На превеликий жаль, цей бюджетний процес супроводжується тотальним наступом центральної влади на бюджети громад. Моя поправка стосується того, щоб не допустити перекладання урядом на місцеві бюджети окремої статті не властивих для них видатків, не збільшуючи жодним чином джерел надходжень, не збільшуючи бази для оподаткування місцевих бюджетів.

Одна з пропозицій щодо розподілу податку на доходи фізичних осіб до бюджетів міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад – збільшити з 60 до 70 відсотків, а також змінити принцип, закріпити саме в законі розміри відрахувань, які надходять з місцевих бюджетів за видачу ліцензій на провадження господарської діяльності. Гроші треба віддати громадам. Давайте це підтримаємо, не бійтеся цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановний депутате Семенуха, зараз ми ставимо поправку 50 на вашу вимогу на голосування. Єдине, я хочу зазначити, що надруковано новий тираж, щойно роздали порівняльну таблицю з поправками після розгляду комітетом, де вони повністю збігаються. Я прошу вас взяти нову таблицю і працювати за нею. Через це в нас була така дискусія на початку.

Голосуємо, будь ласка, за поправку 50.

«За» – 96.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 55 Недави. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

НЕДАВА О.А. Я прошу, пані Ірино, поставити на голосування для підтвердження поправку 35, бо вона така сама, як і поправка 34. У цій поправці ми пропонуємо фінансувати за рахунок коштів від екологічного податку, які на сьогодні залишаються на місцях, інші видатки державного бюджету. Місцеві органи вже знають і запропонували дуже багато екологічних проектів, які будуть реалізовуватися в екологічно навантажених областях. Тому прошу всіх не підтримувати цю поправку. Екологічні кошти повинні залишатися на місцях, там, де вони були.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 35. Комітет її підтримав. Просимо підтримати. Недава вимагає поставити для підтвердження. Будь ласка.

«За» – 55.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 60 фракції «Батьківщина». Хто буде презентувати? Увімкніть мікрофон пані Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Насамперед хочу звернутися до народу України і до політиків. Пам'ятаєте, коли ви розпочинали децентралізацію, то обіцяли, що новоствореним громадам, крім повноважень, будуть передаватися гроші. Ось ми отримали листа від новоствореної громади. У громади, яка не має ані шахт, ані кар'єрів,

забирають 8 мільйонів гривень. А поряд село, яке нічого не має, не працює і не хоче працювати. Йому віддають 8 мільйонів гривень.

Ми пропонуємо відмовитися від горизонтального вирівнювання для бюджетів об'єднаних територіальних громад, які створені згідно з перспективним планом, і доповнити перехідні положення нормою, щоб хоча б три роки їх не чіпати, щоб вони стали заможними і почали працювати. Це перше.

Друге. У поправці 60 ми вимагаємо, щоб 80 відсотків...

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло.

Будь ласка, голосуємо поправку 60 фракції «Батьківщина», щоб ми встигли сьогодні пройти весь порядок денний. Прошу.

«За» – 86.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 67 Дерев'янка. Не наполягає.

Поправка 70 Недави. Не наполягає.

Поправка 71 Семенухи. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Дана поправка також стосується посилення підтримки органів місцевого самоврядування і об'єднаних територіальних громад.

Даним законопроектом пропонується Кабміну розраховувати за певною формулою нефіксовану частину плати за видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей. Таким чином, пропонується через «ручник» Кабміну визначати, як саме розподілятимуться ці доходи.

Моєю ж поправкою пропонується конкретизувати, саме на законодавчому рівні забрати «ручник» у Кабінету Міністрів – розміри відрахувань, які надходять до бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів від випусків лотерей, і закріпити це на рівні 70 відсотків. Гроші мають залишатися в громадах. Я прошу уряд виконувати свої обіцянки, які ви давали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 71 Семенухи.

«За» – 94.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 72 фракції «Батьківщина». Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Дякую. Продовжуючи те, що сказав колега Семенуха, хочу знову наголосити, що реформа місцевого самоврядування передбачає не тільки передачу повноважень, а передусім забезпечення грошима цих повноважень. «Самопоміч» пропонує 70 відсотків плати за видачу ліцензії на провадження діяльності з випуску та проведення лотерей залишати на місцях. «Батьківщина» пропонує залишати 80 відсотків.

Перепрошую, ви грабуєте населення на місцях – ставите там свої пункти, продаєте свої лотереї і не залишаєте коштів на розвиток тієї території, де заробляєте гроші. Будь ласка, виконуйте свої зобов'язання щодо децентралізації.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 72 фракції «Батьківщина». Прошу.

«За» – 75.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 83 Одарченка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Шановні колеги, на сьогодні роль парламенту в розподілі бюджетних коштів і контролі за використанням бюджетних коштів фактично зведено нанівець. Коли кажуть про те, що парламент ні на що не впливає, – це щира правда, і цими змінами до Бюджетного кодексу ви це доводите. Ви говорите, що будь-які зміни до бюджету, якщо не прийнятий бюджет місцевими радами, мусить проводити Кабінет Міністрів. Шановні друзі, це не правильно.

Тому ми пропонуємо для того, щоб зберегти хоча б якийсь місцеве самоврядування, владні повноваження місцевих громад, пункт 14 взагалі виключити з цього законопроекту.

Прошу не зводити нанівець повноваження місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 83. Прошу.

«За» – 77.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 89 народного депутата Співаковського. Наполягаєте?

Ні. Дякую.

Рухаємося далі.

Поправка 95 Семенухи. Увімкніть мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Поправка стосується розподілу субвенції між вищими навчальними закладами. В Україні загальна освітня субвенція на сьогодні становить 62 мільярди гривень. Обсяг видатків держбюджету на вищу освіту буде розщеплюватися між вищими навчальними закладами за формулою, параметри якої будуть враховуватися Міністерством освіти під час розробки цієї формули, і вони на сьогодні потребують уточнення. Наразі у законопроекті запропонований параметр, що визначає показники освітньої та наукової діяльності вищого навчального закладу, але це не відповідає положенням статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Моєю поправкою пропонується внести більш коректні показники для визначення параметрів для розрахунку якості освітнього закладу за відповідною формулою. Оцінювати систему забезпечення вищими навчальними закладами якості освіти має Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти або акредитовані ним установи.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 95. Будь ласка.

«За» – 87.

Поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 90 Рябчина. Прошу.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Донеччина. Прошу підтримати мою поправку, якою пропонується

внести зміни до Бюджетного кодексу, що дадуть змогу розв'язати проблему переміщених вищих навчальних закладів та тих технікумів, на які зараз у місцевої влади не вистачає грошей.

У нас дуже велика кількість переміщених вищих навчальних закладів з Криму, Донецька та Луганська. Наприклад, Донецька національна академія будівництва і архітектури, яка переїхала з окупованої Макіївки до Краматорська. У них є все, є угода і повна взаємодія з будівельним училищем, однак Бюджетний кодекс не дає їм змоги об'єднатися в єдиний структурний підрозділ для того, щоб залучати гранти та навчати студентів за такої комплексної ситуації.

Мені взагалі незрозуміло, чому бюджетний комітет не підтримав такої абсолютно технічної поправки, врахування якої дасть змогу врятувати переміщені вищі навчальні заклади, забрати наших студентів і завантажити робітничими професіями наші університети та технікуми. Тому прошу підтримати українську вищу освіту і профтехосвіту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 90. Голосуємо.

«За» – 98.

Поправка не проходить.

Поправка 99 Одарченка. Не наполягає.

Поправка 101 Семенухи (*Шум у залі*).

Поправка 99. Одарченко наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую, пані Ірино. Шановні колеги, зараз на місцеві бюджети покладено дуже великий обсяг витрат, які раніше лежали на державному бюджеті. Я думаю, що правляча більшість, пропонуючи внести такі зміни до Бюджетного кодексу, має на меті, щоб навіть частину витрат на первинну медичну допомогу, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв було покладено на місцеве самоврядування. Сьогодні місцеві бюджети не витримують цих видатків, які ви на них поклали. Наша поправка стосується того, щоб первинна медична допомога повністю фінансувалася за рахунок державного бюджету.

Шановні колеги, я прошу вас вдумливо поставитися до цього питання і проголосувати за запропоновану нами поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 99.

«За» – 97.

Ваша поправка не пройшла.

Наступна поправка 102 фракції «Батьківщина» (*Шум у залі*).

Вибачте, я вже оголосила, потім повернуся.

Поправка 102. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, подивіться, на сьогодні є бюджет на первинну медичну допомогу. У мене запитання до бюджетного комітету і до вас, пане доповідачу, яким чином ви розділили, що півроку даєте тільки 5 мільярдів на первинку, на органи місцевого самоврядування, фактично зменшуючи вдвоє норматив, а через інші півроку на агенцію, яку самі створили і яку буде курувати ваш представник, ви даєте 8 мільярдів?

Це справедливо чи це базар? Як ви дивитеся в очі міським головам, яким ви сьогодні скажете: ви знаєте, ви маєте доплачувати зі свого бюджету, а ми вам цей норматив вдвоє зменшимо, а з нового року збільшимо норматив і віддамо на агенцію, яка буде за актами виконаних робіт віддавати ці кошти? Слухайте, це несправедливо, це базар! Ми з вами формуємо державу.

Прокоментуйте, яким чином ви поділили цю медичну субвенцію на первинну медичну допомогу.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 102 (*Шум у залі*). Костянтин, ви хочете коментувати? Будь ласка, 1 хвилина.

ЩЕЙКІН К.Є. Дякую. Шановний колего, найперше я хотів би, щоб під час розгляду питань бюджетного процесу ми менше закликали подивитися у вічі і казали про популізм, тому що мені особисто

не соромно це робити. Як депутат мажоритарник я максимально роблю все можливе для округу.

Щодо поправки, про яку ви говорите. У медицини передусім має бути лобіст у вигляді Міністерства охорони здоров'я. Відповідне міністерство засвідчило, що з початку 2018 року воно не готове запустити відповідну агенцію (до речі, я не володію такими даними, як ви, про те, хто саме її очолюватиме, якщо у вас є ці дані, можете оголошувати), і попросило перерахувати кошти на агенцію, які було виділено в повному обсязі, а це понад 12 мільйонів, з 1 липня. Відповідно до цього певну цифру було зменшено, тому що півроку йде по субвенції, а з 1 липня буде запускатися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я хочу звернутися і до представника комітету, і до всіх авторів поправок. У нас сьогодні напружений день, але разом з тим у порядку денному є пропозиції від усіх фракцій. Тому я прошу авторів поправок виступати лише щодо тих поправок, які є наймовірно принциповими, і прошу представника комітету максимально лаконічно коментувати, бо ми не зможемо втримати той план, який на сьогодні побудували. Це дуже просто і таке прохання у мене до вас усіх.

Ви наполягаєте на голосуванні, пане Вадиме? Не наполягає.

Поправка 100. Зубач. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л. Нещодавно, цієї осені, Верховною Радою прийнято медичну реформу, однією з основоположних засад якої було те, що Кабінет Міністрів України в особі уповноваженого органу – спеціально створеного агентства – бере на себе відповідальність за фінансування первинної медичної допомоги. Тобто фінансування вже здійснюватиметься не через субвенцію, а напямую.

Тому виникає запитання, закладене у цій поправці: якщо держава бере на себе відповідальність, чому вона у змінах до Бюджетного кодексу цю відповідальність із себе знімає в частині видатків на оплату житлово-комунальних послуг та енергоносіїв? Я розумію, що центральна влада, маючи певний досвід, відчуває свою нездатність і неспроможність, але це вже виходить за будь-які рамки. Взятися – робіть!

Тому пропоную підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 100 народного депутата Зубача. Хто підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив. Голосуймо, колеги.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 106. Не наполягає (*Шум у залі*).

Поправка 105. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Як я зрозумів з вашої відповіді, бюджетний комітет підтримав пропозицію МОЗ щодо зменшення фінансування первинної медичної допомоги через органи місцевого самоврядування на перші півроку. Фактично ви не змогли пролобіювати і підняти норматив для міських голів щодо того рівня, який буде діяти з 1 липня 2018 року, який піде через агенцію. Ну, це на вашій совісті. Це перше.

Друге. Фракція «Батьківщина» вкотре наполягає: вже три роки міста районного значення перебувають у ситуації, коли вони не отримують коштів від сплати відповідних податків, зокрема податку на доходи фізичних осіб.

Я ще раз наголошую: ви голосуєте за закони щодо децентралізації, але при цьому знищуєте децентралізацію саме змінами до Бюджетного кодексу. Поверніть кошти від податку на доходи фізичних осіб у тому обсязі, який мають об'єднані територіальні громади, до міст районного значення. Це більше 200 міст районного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні цієї поправки?

Ставлю на голосування поправку 105. Хто підтримує, прошу голосувати. Комітет відхилив. Голосуймо.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 107. Не наполягає.

Поправка 108. Не наполягає.

Поправка 110. Не наполягає.

Поправка 113. Не наполягає.

Поправка 118. Івченко наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Знаєте, я хочу підтримати колег і сказати, що ви передали повноваження, але не підкріпили фінансами органи місцевого самоврядування, зокрема це стосується оплати праці адміністративно-технічного персоналу освітніх і медичних закладів, оплати за житлово-комунальні послуги, і підняли їх до відповідних розмірів. Сьогодні ви їм передаєте також погашення заборгованості щодо перевезення пільгових категорій громадян.

Я ще раз прошу, дайте можливість, щоб у них була фінансова спроможність. На моє глибоке переконання, ми маємо сьогодні відверто рятувати міста районного значення. Про це було звернення голів міст районного значення і міських рад, тому поверніть їм податок на доходи фізичних осіб.

Ще раз прошу, покажіть свою позицію щодо медиків. Давайте дамо кошти органам місцевого самоврядування на ці півроку відповідно до нормативу, який буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Так.

Ставлю на голосування поправку 118. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 120. Не наполягає (*Шум у залі*). Наполягає. Яка поправка?

СЕМЕНУХА Р.С. Поправка 119.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 119. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, на сьогодні в системі охорони здоров'я спостерігається катастрофічне недофінансування субвенцій, виділених на потреби медичної галузі, це близько 7 мільярдів гривень.

У своїй презентації проекту Державного бюджету уряд обіцяв підвищити медичну субвенцію, мова йде про 5,9 мільярда гривень. Поки що незрозуміло, чи ці кошти виділено, бо в додатку 6 доопрацьованого законопроекту про Державний бюджет така цифра є, але водночас у пункті 19 порівняльної таблиці міститься інформація, що

пропозицію Верховної Ради не враховано. Я просив би не на словах любити медицину, а грошима, і прошу доповідача прокоментувати.

У моїй поправці якраз пропонується уточнення, що видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальними закладами охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу, здійснюються виключно за кошти державного бюджету, і, боронь, Боже, не залазити до кишень місцевих бюджетів.

Прокоментуйте, будь ласка. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЩЕЙКІН К.Є. Я хочу відразу зазначити, що представники бюджетного комітету, які опрацьовували проект на засіданнях і підкомітету, і комітету, ще з першого читання були за те, щоб держава компенсувала оплату за енергоносії лікарняним закладам. Відповідно було дано доручення МОЗу, яке підтримує цю ініціативу, щоб вони опрацьовували формулювання з Міністерством фінансів, як підійти до питання і відпрацювати державні з приватними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, додайте 30 секунд.

ЩЕЙКІН К.Є. ...має бути відпрацьовано на рівні взаємодії МОЗ із Мінфіном. Комітет це підтримав би, якби це було підготовлено. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 119. Хто підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 133. Не наполягає.

Поправка 134. Не наполягає.

Поправка 136. Не наполягає.

Поправка 141. Не наполягає.

Поправка 145. Не наполягає.

Поправка 149. Не наполягає.

У цьому розділі враховано багато поправок.

Поправка 175. Іван Крулько. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Безумовно, що в цьому проекті про внесення змін до кодексу є багато речей, які «Батьківщина» відверто не може підтримати. Але я хотів би сказати, що нарешті (і за це, до речі, треба подякувати голові підкомітету) ми змогли підтримати молодіжні центри по всій країні. Це місця, де повинна працювати молодь, де має збиратися молодь, це є справжньою децентралізацією в роботі з молоддю. Органи місцевого самоврядування отримали право зі своїх коштів підтримувати діяльність таких молодіжних центрів.

Вважаю, що це крок до того, щоб ми почали формувати відповідальну проукраїнську і дуже сильну молодіжну політику. Тому я дякую за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 192. Не наполягає.

Поправка 193. Не наполягає.

Поправка 196. Не наполягає.

Поправка 197. Не наполягає.

Далі цілий блок поправок, які було враховано комітетом.

Поправка 213. Не наполягає (*Шум у залі*).

Поправка 211 Зубача. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЗУБАЧ Л.Л. Шановні колеги, знову йдеться про місцеве самоврядування і про децентралізацію. У своїй поправці я пропоную, щоб держава з бюджету виділяла субвенцію на компенсацію за проїзд пільгових категорій громадян.

Кожного року місцевим бюджетам це коштує 1 мільярд гривень, хоча за Конституцією України, за чинним законодавством це мала б фінансувати держава. Оскільки соціальний захист, надання пільг – це функція держави, то надання певних пільг має підкріплюватися певними грошима. Натомість, повторюю ще раз, держава перекладає це на органи місцевого самоврядування, і це коштує 1 мільярд гривень.

Тому у своїй поправці я пропоную відновити справедливість і передбачити у державному бюджеті відповідну субвенцію, щоб компенсувати ці витрати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставлю на голосування поправку 211. Хто її підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Будь ласка.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 214. Не наполягає.

Поправка 218. Не наполягає (*Шум у залі*).

Поправка 217, так? Семенуха. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Моя поправка також про неприпустимість згорання фінансової децентралізації. На сьогодні недофінансування освітньої субвенції становить близько 4,5 мільярда гривень. Дніпро вже сьогодні потребує 59 мільйонів гривень, Львів – 118 мільйонів, додаткові видатки з місцевого бюджету Харкова становитимуть 750 мільйонів гривень, і це без врахування того, що другий рік поспіль галузь професійно-технічної освіти фактично кинута напризволяще, на утримання місцевих бюджетів, які не в змозі цього потягнути.

У моїй поправці передбачається фінансування оплати праці за рахунок державної субвенції всіх працівників закладів освіти, а не лише педагогічних працівників. Мова йде про те, що з державного бюджету мають фінансувати оплату праці і лаборантів, і бібліотекарів, і технічного персоналу тощо. Любіть освіту по-справжньому, не перекладайте видатки на місцеві бюджети. Вони цього не витримують.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Так.

Ставлю на голосування поправку 217 народного депутата Семенухи. Хто підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Голосуємо, колеги.

Колеги, я ще раз прошу не наполягати на кожній поправці, бо інакше зіб'ємо порядок денний.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 219. Не наполягає.

Поправка 221. Не наполягає.

Поправка 224. Не наполягає.

Поправка 227. Не наполягає.
Поправка 233. Не наполягає.
Поправка 240. Не наполягає.
Поправка 245. Увімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Моєю поправкою передбачається внесення змін до порядку розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я. Зазначена дотація передбачена лише для обласних бюджетів, що неприйнятно. Подальший розподіл додаткової дотації здійснюватиметься між місцевими бюджетами у порядку, визначеному обласними державними адміністраціями, та затверджуватиметься рішенням обласної ради. Такий порядок розподілу ставить об'єднані територіальні громади в значну залежність від обласної влади, що ненормально. Треба дати справжню владу об'єднаним територіальним громадам.

Тому в моїй поправці передбачено, що законом про Державний бюджет затверджуватимуться обсяги додаткової дотації окремо для обласних бюджетів, міських бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу припинити оці ваші ігри у президії, Андрію Володимировичу. Це найвищий орган Верховної Ради України, і я переконливо прошу перестати гойдатися на хвiртці.

Отже, я ставлю на голосування поправку 245. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Тепер поправка 244 Зубача. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЗУБАЧ Л.Л. Дякую Роману Семенусі. На продовження його слів хотів би додати таке. У цій статті йде мова про додаткову дотацію на утримання закладів освіти і медицини. Але я вважаю, що пропонована урядом конструкція цієї статті є чи не найнебезпечнішою ознакою тієї повзучої централізації, яка відбувається у нашій країні. Чому? Давним-давно Верховна Рада вирішила, що органи місцевого

самоврядування повинні мати прямі міжбюджетні відносини для того, щоб не залежати від різного роду посередників. У даній статті передбачено, що ця додаткова дотація передається на обласні бюджети і відповідно розпорядниками будуть обласні державні адміністрації. А що це означає? Що тим, які будуть слухняними, даватимуть додаткову дотацію, а неслухняним – не даватимуть. Оце справжня політика децентралізації, яка відбувається в нашій країні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 244. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 247. Не наполягає.

Поправка 252. Не наполягає.

Поправка 256. Не наполягає.

Поправка 270. Не наполягає.

Поправка 277. Не наполягає.

Поправка 287. Кулініч наполягає. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановні колеги, це дуже принципова поправка, на якій я наполягаю і яку підтримав профільний аграрний комітет.

Суть поправки дуже проста. Вона стосується норми, згідно з якою вся «підзаконка» щодо розподілу державної підтримки АПК повинна погоджуватися з профільним аграрним комітетом Верховної Ради. Це принципова позиція, яку підтримав аграрний комітет на своєму засіданні.

Саме профільний комітет повинен відігравати координуючу роль у визначенні напрямів державної підтримки АПК. Тільки на тваринництво на наступний рік передбачено 4 мільярди гривень, а ми не знаємо механізму їх розподілу, хто отримає ці кошти, за якими напрямами, які обмеження. То ми повинні обов'язково всі ці норми погоджувати з профільним комітетом Верховної Ради.

Я прошу поставити цю поправку для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ні, вона відхилена, тому я ставлю її для підтримки.

Ставлю на голосування поправку 287. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 119.

Рішення не прийнято.

Поправка 291.

Поправка 293.

Поправка 295.

Поправка 300. Роман Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, дана поправка також спрямована на підвищення дохідної частини місцевих бюджетів. У наступному році уряд підвищує акциз на 9 відсотків, це при тому, що ПДВ з товарів і послуг, вироблених в Україні, підвищиться лише на 3,3 відсотка, що менше не тільки реального рівня інфляції, а навіть запланованого. У наступному році в Україні або вироблятиметься менше товарів і послуг, або коштуватимуть вони дешевше.

Моєю поправкою пропонується підвищити частку відрахувань акцизного податку з виробленого та ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування з 13,44 відсотка до 17,66 відсотка у зв'язку з недоотриманням значної суми коштів місцевими бюджетами в поточному році. Врахування цієї поправки дасть змогу хоча б частково компенсувати місцевим бюджетам те, що вони справедливо мали б отримати, але не отримали внаслідок згубної політики уряду в цьому році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 300 народного депутата Семениухи. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати. Голосуємо.

Під час голосування, колеги, хочу вам повідомити, що залишилося 10 поправок, за 7-8 хвилин ми перейдемо до прийняття рішення, і я прошу всіх запрошувати депутатів до залу.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 301 Мацоли. Увімкніть мікрофон.

МАЦОЛА Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день! У поправці пропонується підвищити з 2018 року частку відрахувань акцизного податку з виробленого та ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування з 13,44 відсотка до 17,66. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 301. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Будь ласка.

Колеги, запрошуйте депутатів до залу. Я прошу всіх голів фракцій запрошувати депутатів до залу.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 322 Мацоли. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

МАЦОЛА Р.М. У поправці пропонується ті борги, які утворилися у 2009-2014 роках не з вини органів місцевого самоврядування, списати за рахунок держави. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 322. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Колеги, я переконливо прошу всіх запросити до залу, через кілька хвилин відбудеться прийняття рішення. Залишилося буквально кілька поправок.

Поправка 324. Не наполягає.

Поправка 330. Не наполягає.

Поправка 335. Не наполягає.

Поправка 326 Рябчина. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина», Донецчина. Я пропоную у розділі «Прикінцеві положення» змінити норму чинного законодавства, яка передбачає, що для тимчасово переміщених ВНЗ центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки встановлює фіксовані обсяги державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою.

Разом з тим на сьогодні є ряд тимчасово переміщених ВНЗ, які підпорядковані не Міністерству освіти, а іншим міністерствам, наприклад Міністерству охорони здоров'я чи Міністерству внутрішніх справ. Луганський державний медичний університет, Донецький юридичний інститут МВС України, Луганський державний університет внутрішніх справ, Луганська державна академія культури і мистецтв, яка підпорядкована Міністерству культури, не можуть отримати це держзамовлення.

Пропоную допомогти переміщеним вищим навчальним закладам, врахувавши цю технічну поправку, що не потребуватиме виділення жодних коштів з бюджету, і дозволити цим університетам за переліком, визначеним законодавством для всіх університетів, які підпорядковані Міністерству освіти та науки України, отримати державне замовлення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 326. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати, будь ласка.

«За» – 95.

Рішення не прийнято.

Поправка 335. Не наполягає.

Поправка 336. Не наполягає.

Таким чином, колеги, ми завершили обговорення, що дає нам шанс ще до обіду розглянути наступний законопроект про аліменти, тому можемо переходити до прийняття рішення.

Я прошу всіх народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу і членів комітету, і голів фракцій максимально змобілізувати депутатів для прийняття рішення. Колеги, це питання бюджетного процесу, і я собі не допускаю, щоб у цей період депутати не були на робочих місцях. Я просто

наполягаю, щоб усі депутати повернулися на робочі місця. Кожне повернення до розгляду – це сором для парламенту, це неповага до парламенту. Я хотів би, щоб ми голосували відразу, а не повертаючись до розгляду законопроекту.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти місця. Будь ласка, зайдіть до залу. Я звертаюся особливо до голів фракцій, повідомте депутатів через секретаріати своїх фракцій, що йде прийняття рішення. Це один із найважливіших на сьогодні законопроектів, без якого ми не зможемо прийняти бюджет.

Отже, ставлю на голосування проект закону. Добре, просять почекати ще 30 секунд, я почекаю. Готові, так?

Колеги, повідомляю вас, що в результаті обговорення представник комітету сказав, що закон буде розбалансований, якщо ми не повернемося до поправки 35. Тому я поставлю на голосування пропозицію про повернення до підтвердження поправки і тільки потім – голосування за законопроект у цілому. Зрозуміло, так? Це позиція бюджетного комітету, до якої ми маємо ставитися з повагою, щоб закон не був розбалансований. Тому я зроблю так, як сказав представник комітету, але для того треба бути всім на робочих місцях.

Отже, першою я ставлю на голосування пропозицію, яка була засвідчена представником бюджетного комітету. Щоб закон не був розбалансований, бюджетний комітет за результатами обговорення просить, щоб ми повернулися до поправки 35 і її підтримали. Ставлю цю пропозицію на голосування.

Хто підтримує пропозицію бюджетного комітету повернутися до поправки 35, прошу проголосувати і підтримати бюджетний комітет, щоб ми не отримали розбалансований закон. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 212.

Я можу ще раз поставити, але я не бачу голосів.

Отже, наступна пропозиція – про повернення до поправки 34. Колеги, я дуже остерігаюся, щоб ми не розбалансували документа, бо потім ми не зможемо отримати цілісного закону, тому прошу вас підтримати позицію комітету повернутися до поправки 34. Колеги, я переконливо прошу всіх, по-перше, зайти до залу і взяти участь у голосуванні, а по-друге, проголосувати за повернення до поправки 34. Це дуже важливо, це прохання бюджетного комітету.

Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про повернення *(Шум у залі)*.

Треба пояснити чи ні? Так? Костянтин, поясніть швидко і лаконічно поправку 34, щоб люди знали, за що голосують, будь ласка.

ЩЕЙКІН К.Є. Шановні колеги, поправкою пропонується зміна нормативів зарахування екологічного податку, а саме: до державного бюджету збільшити на 25 відсотків, і до обласних та міста Києва – зменшити на 25 відсотків. Але це єдина можливість унормувати заходи з проведення лабораторно-діагностичних, лікувально-профілактичних робіт, утримання ветеринарних лікарень та ветеринарних лабораторій, тому що в цих закладах, дійсно, були на місцях великі проблеми.

Я дуже прошу підтримати або поправку 34, або поправку 35, вони однакові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, представник комітету детально пояснив. Я прошу всіх зайняти робочі місця, проголосувати за пропозицію про повернення до поправки 34 і підтримати бюджетний комітет. Прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати повернення до поправки 34, щоб ми не розбалансували бюджет.

Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо, колеги!

«За» – 208.

Немає голосів для повернення.

Ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення. Комітете, я можу переходити до голосування? Можу *(Шум у залі)*.

Добре, 1 хвилину для виступу я надаю Данилюку. Перебуваючи у Верховній Раді України, будьте уважними.

Я вам надаю слово, пане міністре. Будь ласка, 1 хвилина.

ДАНИЛЮК О.О., *міністр фінансів України.* Шановні депутати, щодо поправок 34 і 35. Мова йде про 800 мільйонів небалансу для бюджету. Це дуже серйозна сума, тому прохання все-таки повернутися і підтримати, інакше в нас буде незбалансований бюджет. Це перше.

Друге. Ми попрацювали щодо закладів освіти I-II рівнів акредитації з паном Співаковським і вийшли на спільну позицію, яку я озвучу. Це погоджена з урядом позиція щодо внесення змін до статті 24: «забезпечити (як виняток з положень підпункту «в» пункту 7 частини першої статті 87 Бюджетного кодексу України) з 1 січня 2018 року здійснення видатків на оплату послуг з підготовки фахівців у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації державної власності без статусу окремих юридичних осіб за рахунок та в межах коштів, передбачених у кошторисах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;

забезпечити з 1 вересня 2018 року прийом на підготовку фахівців у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації державної власності без статусу окремих юридичних осіб виключно за професіями загальнодержавного значення за рахунок та в межах загальних обсягів державного замовлення на підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст» та «бакалавр».

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре.

Я поставлю ще раз.

До Верховної Ради України прибув Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман. Привітаймо Прем'єр-міністра (*Оплески*).

Я ще 1 хвилину надам Прем'єр-міністру. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б., Прем'єр-міністр України. Добрий день, вельмишановний пане Голово, шановні колеги народні депутати! Сьогодні дуже відповідальний день. Я розумію, що є різні намагання врахувати чи не врахувати поправки. Що таке 800 мільйонів? Це кошти, які залишаться в обласних бюджетах, а ветеринарну медицину, клініки і все інше нам з вами просто не буде як фінансувати. Ми маємо це зрозуміти. Тому задля того, щоб був цей баланс, бо цей податок був закріплений за місцевими бюджетами, щоб вони виконували цю функцію, а вони її не виконують, і в тому полягає проблема, пропонується частину коштів забрати й утримувати.

Я наголошую, це 800 мільйонів, це програма. Якщо ми не врахуємо цього зараз, кошти залишаться в областях, а програми не буде. Я думаю, що питання здійснення протиепізоотичних заходів, у тому числі щодо недопущення африканської чуми тощо, потребують нашого вирішення. Тому це перебалансування і відбулося тільки задля того. Тут немає жодних інших питань і ніхто не ображає місцеві бюджети. Ми дали 10 відсотків на податок з прибутку підприємств, дали 15 відсотків ПДФО. Але є функції держави, які ми з вами маємо виконувати. Тому я просив би все-таки врахувати позицію бюджетного комітету, який детально це розглянув, і не бачу жодної шкоди від того, що ми будемо це питання утримувати в рамках держави.

Те, що сказав Олександр Данилюк, і те, що зараз підтверджує пан Співаковський, ми підтримуємо. Прошу і вас підтримати, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я чув від комітету тільки одну позицію: повернутися до поправок 34 і 35. Якщо комітет назве ще якісь позиції, я їх озвучу.

Отже, я ще раз на прохання Прем'єр-міністра і міністра фінансів поставлю на голосування пропозицію про повернення до поправок 34 і 35 і прошу вас зоблігуватися. Якщо міністр фінансів і Прем'єр-міністр зацікавлені в тому, щоб ми повернулися до поправок, вони мають попросити депутатів повернутися на місце.

Я ще раз говорю, якщо зараз вони не пройдуть, це буде ваша персональна відповідальність. Бо кілька депутатів знаходяться тут, а не на робочих місцях. Я попереджаю, що вже ставлю на голосування. Якщо вони не повернуться, питання просто буде завалено.

Отже, ставлю на голосування пропозицію, яку просять підтримати міністр фінансів і Прем'єр-міністр, повернутися до поправок 34 і 35 (*Шум у залі*). Прошу підтримати і проголосувати. Будь ласка, голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 240.

Повернулися.

Тепер я прошу підтримати поправки 34 і 35. Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має вагу.

Леоніде, я до вас звертаюся: я враховую кожен голос, поверніться на робоче місце і голосуйте.

Прошу проголосувати і підтримати поправки 34 і 35. Голосуємо. Підтримаємо пропозицію Прем'єр-міністра і міністра фінансів.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Тепер Співаковський, 1 хвилина. Сформулюйте поправку, будь ласка.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановні колеги, для того ми і знайшли компроміс, щоб 371 коледж, що зараз є в структурах університетів, залишався на державному бюджеті.

Отже, читаю: «У статті 24 законопроекту абзац п'ятий викласти в такій редакції: «Міністерству освіти і науки України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству культури України разом з вищими навчальними закладами I-II та III-IV рівнів акредитації...»; абзац шостий викласти в такій редакції: «до 1 червня 2018 року прийняти рішення щодо входження вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації зі статусом окремих юридичних осіб до складу вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, як і їхніх структурних підрозділів, зазначене входження здійснюється за рішенням трудових колективів таких закладів та їх засновників з подальшим затвердженням Кабінетом Міністрів України не пізніше місячного терміну з дня отримання таких рішень; абзац восьмий виключити; з додатка 10 до проекту закону, а саме...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В. «...перелік закладів освіти, які передаються на фінансування з місцевих бюджетів, виключити вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації без статусу окремих юридичних осіб, які входять до складу вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації».

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Уряд підтримує. Я прошу всіх змобілізуватися і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію, озвучену щойно Співаковським для стенограми. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Уряд і комітет підтримують.

«За» – 297.

Друзі, хвилиночку! Остання поправка – депутат Урбанський, 1 хвилина, і після того переходимо до прийняття рішення.

УРБАНСЬКИЙ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, партія Сергія Тігіпка «Сильна Україна»). Шановні колеги народні депутати! Я хотів би звернути вашу увагу на поправку 285 народного депутата Денисенка і зауважити, що митний експеримент, який дуже успішно проводився всі ці роки, за тією редакцією, яку запропонував уряд, буде зупинено. Тобто я пропоную повернутися до розгляду поправки 285 Денисенка і проголосувати за неї.

Ми всі бажаємо, щоб українські дороги розвивалися. Тому я вважаю, що ця поправка об'єднуюча, і прошу наших колег і з опозиції, і з демократичної опозиції, і з коаліції підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Отже, було озвучено пропозицію повернутися до поправки 285. Уряд і Прем'єр-міністр не підтримують цієї пропозиції, вважають, що вона розбалансиє бюджет. Хто підтримує пропозицію Урбанського повернутися до поправки... *(Шум у залі)*.

Отже, уряд теж підтримує цю пропозицію і рекомендує повернутися до поправки 285.

Щоб не було різночитань, я надаю слово Прем'єр-міністру, 1 хвилина. Будь ласка, пане Прем'єр-міністре.

ГРОЙСМАН В.Б. Шановні колеги народні депутати, хочу сказати, що я шаную вашу думку. З цієї трибуни півтора року тому я говорив про те, що ми розпочнемо масштабне будівництво доріг. Ви знаєте, що експеримент є частиною цієї системи. Загальний бюджет на будівництво доріг у наступному році становитиме

46 мільярдів. Ця поправка якраз збалансовує виділення на проведення дорожнього експерименту, який був започаткований у 2015 році, не менше 6 мільярдів. Якщо ви зараз цієї поправки не підтримаєте, думаю, що буде величезна проблема.

Я хочу наголосити, що ми її підтримуємо. У разі врахування цієї поправки узагальнимо весь Бюджетний кодекс, продовжимо будувати дороги, і я запевняю вас у тому, що в кожній області відбуватиметься будівництво доріг.

Думаю, це або неправильне трактування, або щось інше, але прошу, давайте залишимо цю поправку. Ми над нею працювали не один місяць. Це важливо і для коаліції, і для Президента. Тому, будь ласка, давайте спільно ми це зробимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, Прем'єр-міністр і уряд підтримують поправку 285. Тому я прошу повернутися до неї і підтримати. Колеги, прошу всіх змобілізуватися.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до поправки 285. Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має вагу. Голосуємо.

«За» – 260.

Повернулися.

Прошу підтримати поправку 285. Голосуємо. Прошу підтримати уряд і автора поправки.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Колеги, остання технічна поправка. Після того перейдемо до прийняття рішення.

Рябчин, 1 хвилина. Прошу коротко.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина». Пане Прем'єр-міністре, прошу вас щодо технічної поправки 326 про переміщені вищі навчальні заклади. Є виші: Луганський державний медичний університет, Донецький юридичний інститут МВС України, Луганський державний університет внутрішніх справ, Луганська державна академія культури і мистецтв, які просто через технічні речі, через те, що вони відносяться до різних міністерств, а не підпорядковані напряму

Міністерству освіти та науки, не можуть отримати державного фіксованого замовлення.

Я прошу слова «центральный орган виконавчої влади у сфері освіти і науки встановлює» замінити словами «центральні органи виконавчої влади, у підпорядкуванні яких знаходяться такі заклади, встановлюють», і все. Це технічна поправка, щоб вони могли приймати студентів з Донеччини, з Луганщини та з Криму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олексію, всі підтримують, ніхто не заперечує. Я, ставлячи проект закону на голосування, скажу: з поправкою, яку озвучив Рябчин.

Колеги, переходимо, нарешті, до прийняття рішення. У нас ще є наступний проект закону про аліменти, який ми повинні розглянути. Прошу всіх зайняти робочі місця і змобілізуватися.

Ставлю на голосування для прийняття у другому читанні та в цілому проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 7116](#)) з поправками 34, 35, які ми проголосували, з поправкою Співаковського, яку було озвучено для стенограми, з поправкою 285 Урбанського, з поправкою, яку озвучив Рябчин для стенограми. Голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 265.

Закон прийнято. Це важливий крок.

Колеги, увага! Зараз дуже важливо, щоб ми продовжили вечірнє засідання до прийняття бюджету. Дуже прошу всіх зайняти робочі місця. Я формулюю пропозицію.

Відповідно до частини п'ятої статті 19 Регламенту Верховної Ради України вношу пропозицію про продовження вечірнього пленарного засідання Верховної Ради України до завершення розгляду питань Державного бюджету на 2018 рік. У цьому всі зацікавлені, бо всі фракції мають свої питання в порядку денному. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Колеги, увага, я дуже вас прошу. Наступне питання дуже важливе, ми за нього вже голосували сьогодні. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» ([№ 7277](#)).

Перед тим як ми перейдемо до розгляду цього законопроекту, запрошую до слова Прем'єр-міністра, 1 хвилина. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Вельмишановні народні депутати, хочу подякувати за прийняття першого закону з бюджетного пакета. Я глибоко переконаний у тому, що сьогодні буде прийнято відповідальне рішення. Тому ще раз дуже вам дякую за розуміння і підтримку. І не переживайте: і щодо клінік розберемося, і почуємо думку депутатів.

Ще одна важлива позиція – ліси, заліснення. Там близько 500 мільйонів, але ми напрацюємо рішення, а потім внесемо його до залу (думаю, що воно всіх об'єднає, щоб зараз просто не розбалансувати бюджет), щоб південні області можливо було заліснювати. Ми з цим питанням розберемося.

Ще одна дуже важлива річ. Поправка, яку озвучив Олександр Володимирович Співаковський, насправді була до проекту бюджету. Тому я просив би її врахувати під час голосування за проект бюджету. Але ми її визнаємо, вона дуже коректна.

Ще раз дуже дякую. О 16 годині продовжимо працювати над цим важливим питанням.

Ну, і обов'язково треба підтримувати дітей в Україні. Немає чужих дітей. Тому ми хочемо дуже попросити, щоб ініціатива щодо посилення відповідальності за несплату аліментів знайшла підтримку в залі українського парламенту.

Ще раз дуже дякую з великою повагою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» ([№ 7277](#)). Колеги, тут є близько 50 поправок. Я дуже прошу всіх авторів поправок розуміти, що в нас з часом

дуже погано, і намагатися максимально ефективно пройти цей законопроект.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань правової політики та правосуддя Алексеєва Ігоря Сергійовича. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день! Шановні колеги, ми розглядаємо дуже важливий законопроект щодо сплати аліментів. Нагадаю, що законопроект підписали більше 40 народних депутатів з усіх фракцій. До проекту під час підготовки до другого читання надійшло 200 поправок, з яких комітет пропонує підтримати 91 поправку, врахувати частково – дві, врахувати редакційно – дві, відхилити – 105 поправок.

Комітет за результатами розгляду законопроекту на своєму засіданні рекомендує прийняти його в другому читанні та в цілому з одним невеликим уточненням. Необхідно вилучити із запропонованої до другого читання редакції частини п'ятої статті 157 Сімейного кодексу України перший абзац, який звучить так: «Той із батьків, з ким за рішенням суду проживає дитина, самостійно вирішує питання щодо місця проживання (перебування) дитини, місця і форми навчання, отримання дитиною медичної допомоги, оздоровлення». Тобто цей абзац пропонується вилучити під час остаточного голосування за проект.

Готовий доповідати за поправками.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, починаємо рухатися за поправками.

Поправка 1. Князевич. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).

Я від імені комітету як голова доповню, що ми ще пропонували частину першу статті 367 КПК доповнити новим абзацом другим такого змісту: «За результатами перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами Верховний Суд може також скасовувати судові рішення повністю або частково і передавати справи на новий розгляд до суду першої або апеляційної інстанції», щоб уніфікувати цю норму в кодексах. Я не наполягаю на своїй поправці, але від імені комітету прошу, коли проект буде голосуватися в цілому, обов'язково врахувати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 1 голови профільного комітету, який просить у ній, по суті, посилити відповідальність. Прошу підтримати.

«За» – 140.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Колеги, я продовжую ранкове засідання на 15 хвилин, щоб ми встигли розглянути цей законопроект до закінчення ранкового засідання.

Пане Князевич, ви не наполягаєте на інших поправках?

Поправка 13 Сидоровича. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги народні депутати, зараз розглядається, дійсно, дуже важливий проект закону, тому що потрібно посилювати відповідальність тих, які не сплачують аліменти. Але разом з тим дуже важливо прийняти цей законопроект для того, щоб такий закон дав змогу реалізувати ті завдання, про які говорив доповідач, і саме з цих мотивів його підписали колеги.

Саме тому я прошу врахувати мою поправку 13, якою пропонується у розділі I підпункти 4 та 5 пункту 1 виключити, а пункт б вважати пунктом 4. Мова йде про обмеження користування транспортними засобами. Передбачається, що не буде обмеження, якщо особа безпосередньо здійснює підприємницьку діяльність на транспортному засобі. Але, колеги, уявіть собі ситуацію, що людина, наприклад, вирощує городину, возить її на базар і це єдине джерело її доходу. Якщо ми позбавимо можливості...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 15 секунд, щоб завершити.

СИДОРОВИЧ Р.М. ...у такий спосіб права користування, ми можемо позбавити її можливості, зрештою, сплачувати ці аліменти. Тобто це до певної міри абсурд. Тому, колеги, я прошу підтримати мою поправку 13.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Колеги, прошу голосувати і визначатися щодо поправки 13.

«За» – 126.

Ваша поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 14 Левченка. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», округ № 223, місто Київ. Моя поправка стосується того, про що щойно говорив Руслан Сидорович. Абсолютно слушні аргументи були висловлені. Дуже часто ця Верховна Рада, намагаючись зробити якісь нібито популярні кроки для суспільства, напрацьовує абсурдні норми під гарними назвами законопроектів. Законопроект загалом хороший, хороша його назва, хороші норми. Але для чого передбачати в ньому таку норму, яка працює проти мети самого законопроекту? Якщо ви забороняєте неплатнику аліментів використовувати транспортний засіб, який він може використовувати для заробітку, з якого він має сплачувати ці аліменти, то, вибачте, будь ласка, що це за маячня? Тобто такою нормою в законопроекті пропонується перекреслити решту законопроекту, це самозаперечення.

Тому я також пропоную, як і Руслан Сидорович, виключити цю абсурдну норму щодо заборони керування транспортним засобом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу визначитися щодо поправки 14. По суті, два наших колеги подали однакові поправки, якими вони вважають, що покращать можливості для дітей і родин отримувати аліменти. Прошу підтримати.

«За» – 113.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Оксана Продан не наполягає.

Юрій Павленко. Не наполягаєте? (*Шум у залі*).
Ваших поправок ще не було пропущено. Я ваші відслідковую.
Поправка 46 Семенухи. Будь ласка (*Шум у залі*).
Я оголосила поправку 46.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, у законопроекті до другого читання залишено, з моєї точки зору, вкрай спірні норми, які за своєю суттю можуть бути дискримінаційними стосовно тих батьків, з якими діти після розлучення не проживають, але при цьому батьки сумлінно виконують свої обов'язки. Давайте скажемо відверто, сьогодні в країні є чимало батьків, насамперед це чоловіки, які через ті чи інші причини, складні сімейні стосунки не мають доступу до дитини, але водночас сумлінно виконують свої обов'язки і хочуть бути порядними батьками. У такий спосіб відлучати їх від повноцінного впливу на виховання дитини несправедливо.

Тому моєю поправкою передбачається, що той з батьків, з яким проживає дитина, має право самостійно вирішувати питання, пов'язані з її освітою, лікуванням, проживанням виключно в разі, якщо другий із батьків систематично ухиляється від сплати аліментів та не бере участі у вихованні дитини. Такий закон не може дискредитувати тих чоловіків, які сумлінно виконують свої обов'язки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Колеги, дійсно, у нашому суспільстві бувають і інші історії, коли намагаються шантажувати дитиною другу половину.

Прошу визначитися щодо поправки 46, щоб унеможливити шантаж дитиною.

«За» – 120.

Не вистачає голосів для підтримки.

Тепер поправка 22. Будь ласка, пане Романе.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, законопроектом передбачається можливість застосування виконавцем до злісного неплатника аліментів таких заходів впливу, як обмеження його в керуванні транспортним засобом, праві користування вогнепальною мисливською

зброєю. Слід погодитися, що ці заходи, напевно, треба впроваджувати, щоб вони ставали додатковим стимулом для виконання батьківських обов'язків. Але цілком очевидним є те, що в разі застосування зазначених обмежень боржники ухилятимуться від здачі посвідчення водія чи посвідчення мисливця.

Тому моєю поправкою пропонується встановити відповідальність за такі дії. Ця поправка вбачається абсолютно логічною, адже наразі Кодексом України про адміністративні правопорушення вже встановлено відповідальність за невиконання інших законних вимог державного виконавця.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Визначаємося щодо поправки 22. Прошу визначитися.

«За» – 116.

Не вистачає голосів.

Рухаємося далі.

Поправка 43 Павленка. Будь ласка, увімкніть мікрофон Юрія Павленка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, даною поправкою пропонується з метою усунення суперечностей з нормами статті 141 Сімейного кодексу статтю 157 викласти в дещо зміненій редакції. Вона певним чином так само посилює захист дітей, а також захищає можливості того з батьків, який виховує дитину, у якого дитина перебуває.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 43.

«За» – 126.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Поправка 46 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 47 Сидоровича. Наполягає.

Давайте розглянемо поправку 47 і відразу поправку 50, так? Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Вони різні за своєю суттю, тому я не зможу їх фізично доповісти разом.

Шановні колеги, давайте не будемо плодити якихось нових довідок на довідки. Я пропоную виключити норму: «Довідка про наявність заборгованості зі сплати аліментів видається органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем у порядку, встановленому законом».

Для чого ця довідка? Насправді, коли виконавець зобов'язаний вчинити якісь конкретні дії, він і так це робитиме: чи звертатиметься до суду щодо необхідності вчинення відповідних обмежувальних заходів стосовно боржника, чи вчинятиме самостійно ці обмежувальні заходи, якщо він наділений такими повноваженнями.

Я не вбачаю жодної необхідності видавати якісь довідки. Приймаючи комплексне законодавство щодо реформи виконавчого провадження, ми намагалися максимально декорупціонізувати її, тобто зменшити можливості для корупції. Тому прошу вилучити...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 47.

«За» – 114.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Поправка 50 Сидоровича. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

СИДОРОВИЧ Р.М. «Об'єднання «Самопоміч». Дана поправка стосується дуже важливого і сенситивного питання, пов'язаного з виїздом дитини за кордон з тим з батьків, з яким проживає дана дитина. Мною пропонується такий механізм. Ми передбачаємо на рівні законодавчої ініціативи, що на строк до місяця другий з батьків не повинен давати дозволу для того, щоб не шантажувати. Однак коли мова йде про виїзд на строк, що перевищує один місяць, нам потрібно розділяти: виїзд на лікування і на навчання. Питання виїзду на навчання не може бути терміновим і раптовим, очевидно, що той з батьків, який хоче вивезти дитину на навчання, готується до цього і може повідомити другого з батьків, який не позбавлений батьківських прав, щоб він розумів, куди його дитина їде, в які умови, в який спосіб вона буде забезпечуватися належними засобами.

Водночас якщо дитина вивозиться на термінове ургентне лікування, то потрібно передбачити ефективний механізм виїзду такої дитини, але інформування...

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Голосуємо поправку 50.

«За» – 117.

Колеги, зараз розглядається поправка 49 народного депутата Юзькової.

Прохання все-таки зосередитися на ключових поправках, бо в нас попереду дуже важкий парламентський день.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто зараз виступає?

Юзькова щодо поправки 49. Будь ласка.

ЮЗЬКОВА Т.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Наскільки я зрозуміла, комітет виключив абзац перший частини п'ятої статті 157 Сімейного кодексу України. Але я все-таки наполягаю на тому, щоб проголосували мою поправку, оскільки нею пропонується встановити запобіжники щодо зловживання правами отримувача аліментів, такими як перешкоджання другому з батьків брати участь у вихованні дитини.

Прошу депутатський корпус підтримати мою поправку.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Голосуємо за поправку 49 депутата Юзькової. Прошу.

«За» – 128.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення не прийнято.

Колеги автори поправок, у мене до вас дуже переконливе прохання. Мені повідомили і комітет, і міністр, що всі позиції даного законопроекту узгоджено. У нас залишається 10 хвилин на його розгляд, і в мене просто величезне прохання до авторів поправок, щоб ми змогли вийти на голосування о 14 годині 15 хвилин, не наполягайте ставити всі поправки на голосування, бо ми можемо завалити

важливий соціальний законопроект, на прийняття якого чекає величезна кількість людей. Я прошу вас, друзі.

Поправка 56. Наполягаєте? Ні.

Поправка 73. Не наполягає.

Поправка 78. Не наполягає.

Сидорович. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СИДОРОВИЧ Р.М. «Об'єднання «Самопоміч». У поправці 56 ідеться про право виїзду дитини за кордон. Якщо ми говоримо про можливі негативні наслідки для неплатника аліментів, поясніть, для чого передбачаємо можливість обмеження виїзду дитини? Я впевнений, що розробники просто допустили помилку, бо я не можу повірити, що вони хотіли таке закласти.

Норму, у якій визначається таке: «Фізична особа, яка не досягла шістнадцяти років, має право на виїзд за межі України лише за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальників та в їхньому супроводі або в супроводі осіб, які уповноважені ними», – пропонується доповнити словами «крім випадків, передбачених законом».

Якщо ми обмежуємо виїзд того, хто має платити аліменти, для чого ми передбачаємо можливість обмеження виїзду дитини? Це нонсенс. Якщо буде якийсь судовий спір щодо порядку перетину, це одне питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 56. Хто її підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 122.

Рішення не прийнято.

Знову Сидорович. Будь ласка, 1 хвилина.

СИДОРОВИЧ Р.М. Я зараз з метою економії часу просто зачитаю кілька поправок, які прошу поставити для підтвердження. Це поправки 60, 61, 63 та 68. Далі я ще деякі теж наполягатиму поставити для підтвердження.

Шановні колеги, під час внесення змін до законодавства щодо аліментів ми не повинні залазити в ті сфери, які не стосуються цього законопроекту, щоб ми за результатами розгляду поправок теоретично

могли вийти на його прийняття. Зміни до Господарського процесуального кодексу жодним чином не стосуються питань аліментів.

Тому я ще раз наполягаю поставити поправки 60, 61, 63 та 68 для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я ставлю для підтвердження щойно перелічені поправки. Ви наполягаєте всі поставити для підтвердження, так? Комітет просить їх підтримати.

Ставиться на голосування для підтвердження поправка 60. Прошу голосувати і підтримати комітет.

«За» – 144.

Рішення не прийнято.

Поправка 61. Прошу проголосувати і підтримати комітет.

«За» – 136.

Рішення не прийнято.

Поправка 63. Прошу проголосувати і підтримати комітет.

«За» – 134.

Рішення не прийнято.

Поправка 68. Прошу проголосувати «за» і підтримати комітет.

«За» – 134.

Рішення не прийнято.

Наступні дві поправки Семенухи Романа.

Колеги, залишилося 4 хвилини, я вас дуже прошу, бо ми просто завалимо законопроект.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Прошу дати мені 2 хвилини, я озвучу зміст двох моїх поправок.

Перша поправка 191. Колеги, законопроектом пропонуються нові види примусового виконання рішень, які можуть застосовуватися до боржників, зокрема тимчасово до погашення боргу обмеження у праві керування транспортним засобом.

У проекті зазначається, що дана норма не застосовується у випадках, коли таке обмеження позбавляє боржника основного законного джерела засобів для існування. Вважаю, що перелік професій, які дозволяють уникнути покарання у вигляді обмеження у праві керування транспортними засобами, має бути деталізований для запобігання можливим зловживанням. Тому пропоную підтримати поправку,

яка передбачає, що саме Кабмін затверджуватиме перелік таких професій.

Друга поправка 193. Її суть полягає в тому, що законопроектом передбачається, що одним із заходів, який застосовується до особи, яка ухиляється від обов'язку сплати аліментів, є її обмеження у праві виїзду за кордон. Водночас у законопроекті жодним чином не враховано можливості настання вкрай несприятливих ситуацій, навіть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування озвучені поправки.

Отже, хто підтримує поправку 192, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 109.

Рішення не прийнято.

Поправка 191. Хто її підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 111.

Рішення не прийнято.

Ще поправку 193 треба поставити, так, Романе? Поправку 193 комітет відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати (*Шум у залі*). Ой, я думав, що ви озвучили. Зараз я надам вам хвилину.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, я все-таки озвучу текст своєї поправки, оскільки він дуже важливий і має захищати сумлінних батьків.

Законопроектом передбачено, що одним із заходів, який застосовується до особи, яка ухиляється від обов'язків зі сплати аліментів, є обмеження її у праві виїзду за кордон. Водночас у проекті жодним чином не враховано можливості настання вкрай несприятливих ситуацій у житті таких боржників.

Тому у своїй поправці я пропоную встановити лише два чітких виключення, коли тимчасове обмеження у праві виїзду за кордон не може бути застосовано, а саме: для лікування у зв'язку з тяжкою хворобою боржника за наявності документального підтвердження і у зв'язку зі смертю або тяжкою хворобою близької особи боржника,

яка постійно або тимчасово проживає за кордоном, також за наявності документального підтвердження.

В інших випадках застосовувати тимчасове обмеження у праві виїзду за кордон до погашення заборгованості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми проголосували всі поправки, на яких ви наполягали. У нас залишилася 1 хвилина (*Шум у залі*).

Це, дійсно, так важливо, щоб ми зірвали прийняття законопроекту?

Юрій Павленко. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

Колеги, увага! Я звертаюся до всього залу, чи ви згодні, щоб ми завершили розгляд цього законопроекту? Немає жодного заперечення? Немає. Тому я без голосування приймаю рішення, що ми продовжуємо ранкове засідання, поки не розглянемо даного законопроекту. Так? Немає жодного заперечення в залі.

Юрій Павленко. Прошу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, власне, розуміючи, що це надзвичайно важливий законопроект, «Опозиційний блок» буде його підтримувати в другому читанні та в цілому. Я готовий з метою економії часу погодитися з комітетом щодо цілої низки внесених мною поправок, хоча вони, на мій погляд, значно покращили б даний законопроект.

Але є одна важлива поправка, яку я просив би поставити на голосування. Це поправка 143, яка стосується внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію». Я хочу звернути увагу, що у назві цього законопроекту є слова «посилення захисту права дитини». Разом з тим у змінах до закону пропонується серед повноважень поліції і покладених на неї завдань визначити, зокрема, що поліція вживає заходів для забезпечення публічної безпеки, усунення загроз життю та здоров'ю державних виконавців та інших посадових осіб. Я наполягаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я наполягаю у цій нормі після слів «спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю» додати слово «дитини», а потім – інших посадових осіб.

На жаль, серед завдань поліції під час виконання цих рішень не передбачено заходів щодо захисту дитини. Я знаю багато випадків, коли державні виконавці і поліція перевищують свої повноваження, завдаючи шкоди дитині, тому просив би підтримати і права дитини...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Ставлю на голосування поправку 143. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 148.

Рішення не прийнято.

Наступним бажає виступити Помазанов, так? Дроздик, 1 хвилина.

Колеги, я прошу уваги. Ви всі згодні, щоб продовжити роботу до завершення розгляду питання? Давайте за це проголосуємо. Я прошу всіх зайняти робочі місця. Я поставлю на голосування пропозицію працювати до завершення питання. Я прошу всіх зайняти робочі місця і проголосувати. Якщо ні, я буду змушений зараз зупинити розгляд.

Ставлю на голосування пропозицію, щоб ми працювали до завершення розгляду надзвичайно важливого соціального питання про аліменти. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо. Прошу підтримати наших колег.

«За» – 207.

Колеги, не всі збагнули. Нам потрібно ще 5-7 хвилин. Я прошу ще раз підтримати соціальний законопроект.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію, щоб ми працювали до завершення цього питання, це ще 5 хвилин. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо. Всі були згодні, прошу підтримати, колеги.

«За» – 235.

Дякую. Рішення прийнято.

Я надаю Дроздику 1 хвилину. Будь ласка.

ДРОЗДИК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я прошу підтримати в цілому цей законопроект з урахуванням двох технічних поправок.

Перша поправка: частину третю статті 325¹, якою пропонується доповнити кодекс, викласти в новій редакції: «За виконання суспільно корисних робіт порушнику нараховується плата за фактично відпрацьований час та перераховується на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби».

Друга поправка: абзац перший частини п'ятої статті 157 виключити.

З урахуванням цих зауважень прошу прийняти законопроект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Шановний депутате, пропозицію про виключення абзацу першого частини п'ятої статі 157 я зачитав, і першу вашу поправку комітет підтримує.

Комітет також підтримує пропозиції, озвучені головою комітету Князевичем Русланом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хтось з авторів поправок наполягає на поправках чи можемо переходити до прийняття рішення?

Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Прошу підготуватися до прийняття рішення (*Шум у залі*).

Князевич, 1 хвилина, за ним – Левченко, 1 хвилина.

Будь ласка, заходьте до залу. Через 2 хвилини відбудеться прийняття рішення (*Шум у залі*).

Добре, і міністру я надам слово.

Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Оскільки я голова комітету виступаю і як автор поправок, які були поставлені для підтвердження і не підтримані, прошу повернутися до цих поправок і обов'язково перед прийняттям у цілому проголосувати за ці поправки і врахувати їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номери.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Це поправки 60, 61, 63 і 68.

Що стосується мого першого виступу. Щойно доповідач ще раз підтвердив, що з врахуванням того абзацу, про який я сказав у моєму першому виступі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», округ № 223, місто Київ. На превеликий жаль, сьогодні Верховна Рада продовжує свою антизаконну діяльність з порушенням Регламенту Верховної Ради України. Спочатку незаконно внесли колосальні зміни до Бюджетного кодексу, не дали нормально попрацювати, тишком-нишком зробили, як завжди це відбувається.

А зараз розглядається в принципі на 90 відсотків нормальний законопроект, але в ньому є очевидні абсурдні речі. Наприклад, заборона керувати транспортним засобом неплатнику, навпаки, заважатиме йому сплачувати аліменти. То замість того, щоб це питання нормально обговорити, вирішити його, намагаються швидко-швидко все прийняти. Чому? А для того, щоб після обіду можна було звільнити Соболева, розподілити бюджетні потоки і ще якісь антизаконні, антинародні речі зробити. Будь ласка, працюйте за Регламентом.

До речі, не було потреби у продовженні роботи до кінця розгляду, можна було б продовжити розгляд після обіду, як це завжди робиться з будь-якими іншими законопроектами у другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останній виступ – міністра Петренка, і після того переходимо до голосування. Прошу заходити до залу і займати робочі місця.

Петренко. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д., *міністр юстиції України*. Шановні народні депутати, я хочу вам подякувати за те, що ви напрацювали цей законопроект. Його співавторами є лідери всіх фракцій: «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», Радикальної партії. Незалежно від того, чи ви в опозиції, чи у владі, ви підтримали законопроект, який стосується 600 тисяч дітей. Усі контroversійні речі ми зняли. Прийняття цього законопроекту дасть можливість добросовісним батькам виховувати своїх дітей (*Шум у залі*).

Тому прошу, щоб ми зараз не завалили важливої ініціативи, на яку очікують діти, прийняти проект у цілому з урахуванням поправок, про які у виступах сказали Руслан Князевич, доповідач Ігор Алексєєв, з урахуванням техніко-юридичних правок, які були озвучені нашими колегами депутатами, зокрема з Радикальної партії, і дати дітям можливість належного утримання.

Прожу проголосувати. Дякую (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, увага! Першою я поставлю на голосування пропозицію Князевича повернутися до поправок, підтримати їх, а потім прийняти в цілому.

Прожу всіх змобілізуватися, зайняти робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція комітету повернутися до розгляду поправок 60, 61, 63, 68. Комітет вважає, що без цього закон буде розбалансований.

Прожу проголосувати і підтримати пропозицію комітету. Голосуємо, колеги!

«За» – 250.

Повернулися.

Прожу підтримати поправки 60, 61, 63, 68. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» (№ 7277) з поправками, які були озвучені для стенограми народними депутатами Дзюбликом, Дроздиком, Алексєєвим, а також з урахуванням

поправок Князевича, які щойно були підтверджені, і з техніко-юридичними правками. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги. Підтримаймо дітей (*Шум у залі*). І з поправкою Юзькової, так. Голосуймо!

«За» – 294.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Вітаю, колеги! Це було важке емоційне обговорення, але ми змогли вийти на прийняття рішення (*Оплески*).

Ірина Луценко, 1 хвилина. Будь ласка. Потім – Петренко, 1 хвилина, за ним – Геращенко, 1 хвилина.

Ірина Луценко. Увімкніть мікрофон на трибуні.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, від імені жінок, які зібралися на балконі, які не побоялися сказати про те, що вони є жертвами домашнього насильства, які виховують самі своїх дітей, я висловлюю велику повагу за те, що ви підтримали сьогодні такі серйозні закони. Дівчата, я вам надзвичайно вдячна за вашу активну позицію.

Шановні колеги чоловіки, шановні колежанки жінки, ми надзвичайно вам вдячні. Ми зробили величезну справу, наші діти матимуть можливість розвиватися в спокійних, повноцінних і безпечних сім'ях. Усім неймовірно дякую! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петренко, 1 хвилина. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні народні депутати, шановні жінки, які тут присутні, я хочу подякувати всім фракціям, члени яких є авторами цього проекту закону. Це фракції та групи і коаліції, і опозиції, зокрема «Опозиційний блок». Всі об'єдналися для того, щоб підтримати дітей.

Я хочу подякувати безпосередньо лідеру Радикальної партії, який був одним з найактивніших просувачів цього проекту закону (*Оплески*).

Друзі, ви великі молодці. Ірина Луценко взагалі за ці два дні зробила величезну роботу.

Хочу подякувати Голові Верховної Ради Андрію Парубію, який сьогодні провів цей закон, і профільному комітету. Друзі, зараз найголовніше – об'єднатися, щоб закони було підписано.

Я звертаюся до всіх батьків, які забули про своїх дітей. Згадайте про дітей! Не порушуйте їхніх прав! Виконуйте свій обов'язок перед кожною дитиною. Чужих дітей не буває! Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для оголошення надається Ірині Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Колеги, у нас буде дві надзвичайно важливі міжнародні зустрічі.

Зараз є можливість у кабінеті № 833 на Садовій, За зустрітися з претендентом на посаду Комісара Ради Європи з прав людини П'єром-Івом Ле Борнем. Вибори відбудуться в січні. Я прошу всіх, які бажають, доєднатися до зустрічі.

Так само зараз відбувається засідання групи «Мінська платформа», на якому ми зустрічаємося з нашими хорватськими колегами щодо розмінування. Я прошу доєднатися всіх, хто відслідковує цю проблематику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, це було дуже емоційне, але надзвичайно продуктивне засідання Верховної Ради України.

Я оголошую ранкове засідання Верховної Ради України закритим і прошу всіх о 16 годині прибути до залу для продовження нашої роботи. Дякую вам.